

Wstęp

W okresie styczeń-wrzesień br. tempo wzrostu gospodarczego było wolniejsze od wysokiego w analogicznym okresie ub. roku. W III kwartale odnotowano poprawę dynamiki w porównaniu z okresem I półrocza br., zwłaszcza w produkcji przemysłowej, sprzedaży detalicznej oraz usług transportowych. Kontynuowane były pozytywne zmiany na rynku pracy w zakresie wzrostu przeciętnego zatrudnienia oraz obniżania się bezrobocia. W porównaniu z rokiem ubiegłym zwolnieniu uległa dynamika cen konsumpcyjnych oraz cen producentów w przemyśle. Od II kwartału br. obserwuje się niewielki wzrost w skali roku siły nabywczej przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw.

Wzrost **produkcji sprzedanej przemysłu** w III kwartale br. wyniósł 4,3% w ujęciu rocznym, wobec 0,7% w I kwartale i 2,3% w II kwartale. W rezultacie, w okresie styczeń-wrzesień br. produkcja przekroczyła wysoki poziom ubiegłoroczny o 2,5% (w ub. roku wzrost odpowiednio o 14,7%), przy wzroście zatrudnienia o 1,2% (przed rokiem spadek o 0,5%). Znacznie wyższa niż przed rokiem była m.in. produkcja maszyn i urządzeń, wyrobów z metali, wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych oraz artykułów spożywczych i napojów. Wzrost sprzedaży dóbr o charakterze inwestycyjnym wyniósł ok. 6% w skali roku i nadal przewyższał dynamikę produkcji w pozostałych grupowaniach przemysłowych. Wyższy niż w przemyśle ogółem był wzrost produkcji sprzedanej w działach i grupach wytwarzających produkty uznawane za nośniki postępu technicznego (wzrost o 5,3%).

Od pięciu miesięcy miał miejsce wzrost **produkcji budowlano-montażowej** w skali rocznej i w rezultacie, w okresie styczeń-wrzesień br. produkcja ukształtowała się na poziomie o 8,0% wyższym niż przed rokiem (przed rokiem obniżyła się o 4,1%), przy niewielkim spadku zatrudnienia o 0,2% (w ub. roku spadek o 11,2%).

Sprzedaż detaliczna w okresie dziewięciu miesięcy br. była nieznacznie (o 0,1%) wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 9,4% przed rokiem), przy czym w III kwartale - po spadku w poprzednich kwartałach br. - odnotowano wzrost sprzedaży na poziomie zbliżonym do notowanego odpowiednio przed rokiem (4,1%).

W okresie trzech kwartałów br. utrzymał się spadek sprzedaży usług w **transporcie** w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (o 1,4%), jednak na skutek wzrostu sprzedaży w III kwartale (1,8%) był on mniejszy od notowanego po I półroczu br. Sprzedaż usług w **łącznie** w okresie styczeń-wrzesień br. zwiększyła się w ujęciu rocznym o ok. 2%.

W handlu zagranicznym w okresie styczeń-sierpień br. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku utrzymał się wzrost obrotów liczonych w złotych po stronie eksportu oraz spadek po stronie importu. Ujemne saldo wymiany było mniejsze niż przed rokiem, głównie na skutek znacznej poprawy

salda z krajami Unii Europejskiej. W imporcie ogółem obniżył się udział importu towarów z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne i na cele konsumpcyjne, a wzrósł - na zużycie pośrednie.

Okres trzech kwartałów br. przyniósł dalszą poprawę sytuacji na rynku pracy. W III kwartale wzrost przeciętnego **zatrudnienia** w sektorze przedsiębiorstw w skali roku był wyższy od notowanego w poprzednich okresach (2,1%), co wpłynęło na przyspieszenie jego tempa w okresie narastającym – do 1,9%. Nadal najszybciej rosło zatrudnienie w niektórych sekcjach związanych z usługami, tj. w hotelach i restauracjach, handlu i naprawach oraz obsłudze nieruchomości i firm. Wyższe niż przed rokiem było ono także w przetwórstwie przemysłowym, na które przypada ponad połowa przyrostu zatrudnienia.

Liczba zarejestrowanych **bezrobotnych** wyniosła we wrześniu br. 2760,1 tys. osób i nadal obniżała się zarówno w skali roku (o 210,7 tys.), jak i w stosunku do poprzedniego miesiąca (o 23,2 tys.). Stopa bezrobocia spadła do 17,6%. W okresie styczeń-wrzesień br. więcej osób bezrobotnych wykreślono z ewidencji urzędów pracy niż zarejestrowano, przy czym zarówno odpływ, jak i napływ był większy niż przed rokiem.

W okresie styczeń-wrzesień br. obserwowano znaczne spowolnienie wzrostu **cen towarów i usług konsumpcyjnych**, jak i cen producentów w stosunku do roku ubiegłego. We wrześniu br. ceny konsumpcyjne były wyższe o 0,7% niż w grudniu ub. roku (przed rokiem wzrost wyniósł 3,3%). Nastąpiło nieznaczne przyspieszenie ich wzrostu w skali roku – do 1,8%. Dużo mniejsza niż przed rokiem była także dynamika **cen producentów w przemyśle**, które w stosunku do grudnia ub. roku zwiększyły się o 1,2%, w tym w przetwórstwie przemysłowym – o 0,4%. W **budownictwie** w okresie trzech kwartałów br. wzrost **cen** wyniósł 1,9%. We wrześniu ceny w przemyśle były o 0,2% mniejsze, a w budownictwie – o 2,3% większe niż przed rokiem.

Na **rynku rolnym** w okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne ceny zbóż kształtowały się znacznie poniżej poziomu sprzed roku. Niższe niż w analogicznym okresie ub. roku były także ceny żywca wieprzowego i drobiowego, natomiast wzrosły ceny żywca wołowego i mleka. We wrześniu br. utrzymał się spadek cen zbóż w skali roku. Wyższe niż przed rokiem były ceny większości produktów pochodzenia zwierzęcego, z wyjątkiem cen żywca wieprzowego.

W okresie styczeń-wrzesień br. wzrost realnych **wynagrodzeń** brutto w sektorze przedsiębiorstw w skali rocznej był znacznie niższy od notowanego w analogicznym okresie ub. roku (0,3%, wobec 1,7%), głównie na skutek znacznie wolniejszej niż przed rokiem dynamiki wynagrodzeń nominalnych. W III kwartale br. wzrost płac realnych wyniósł 1,1%, wobec spadku o 1,3% w I kwartale i wzrostu o 0,8% w II kwartale. W III kwartale zwiększyły się w ujęciu rocznym realne **emerytury i renty** brutto w systemie pracowniczym, utrzymał się natomiast spadek siły nabywczej emerytur i rent rolników indywidualnych, obserwowany od II kwartału ub. roku.

Deficyt **budżetu państwa** po dziewięciu miesiącach br. wyniósł 17784,6 mln zł, co stanowiło 50,8% kwoty założonej w ustawie budżetowej na cały rok. Wyższa była realizacja założeń ustawy budżetowej po stronie dochodów niż wydatków.

Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a – analogiczny okres poprzedniego roku=100 b – okres poprzedni=100 c – miesiąc kończący kwartał (grudzień poprzedniego roku=100)		2004				2005			
		kwartały							
		I	II	III	IV	I	II	III	I-III
Ludność (w końcu okresu) w tys.	38181	38180	38187	38174	38161	38161	38168 ¹⁾	x	
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ²⁾ w tys.	4668	4681	4675	4711	4746	4767	4773	4762	
a	98,6	99,3	99,1	99,7	101,7	101,8	102,1	101,9	
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	9214	9227	9208	9200	9195	9174	9157	9175	
a	100,0	100,2	100,1	100,0	99,8	99,4	99,4	99,6	
Liczba bezrobotnych (w końcu okresu) w tys.	3266	3071	2971	3000	3053	2827	2760	x	
a	98,3	98,0	96,7	94,5	93,5	92,1	92,9	x	
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w %	20,4	19,4	18,9	19,0	19,2	18,0	17,6	x	
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych	a 101,6	103,3	104,5	104,4	103,6	102,3	101,6	102,5	
b	100,8	102,0	100,6	100,9	100,3	100,6	99,8	x	
c	100,8	103,5	103,3	104,4	100,2	100,6	100,7	x	
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu.....	a 104,4	108,8	108,3	106,5	103,3	100,1	99,9	101,1	
Przeciętne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ²⁾³⁾ w zł.....	2376,63	2399,28	2429,50	2547,99	2425,24	2470,30	2495,64	2463,80	
Przeciętne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ²⁾³⁾	a 103,8	101,6	99,5	98,5	98,7	100,8	101,1	100,3	
Przeciętna realna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych brutto	a 103,5	100,4	99,0	99,5	99,4	100,0	100,9	100,1	
Przeciętna realna emerytura i renta rolników indywidualnych brutto	a 101,9	98,7	97,6	97,9	98,6	98,9	99,5	98,9	
Mieszkania oddane do użytkowania od początku roku w tys.	28,2	50,2	72,0	108,1	26,2	48,1	76,3	x	
Produkcja sprzedana przemysłu ²⁾⁴⁾ (ceny stałe)	a 119,0	116,4	109,2	106,2	100,7	102,3	104,3	102,5	
Produkcja budowlano-montażowa ²⁾⁵⁾ od początku roku (ceny stałe).....	a 95,7	96,8	95,9	99,1	105,7	108,5	108,0	x	
Rentowność obrotu brutto ⁶⁾ od początku roku w % ..	5,9	6,5	6,4	6,0	5,2	5,2	.	x	
Rentowność obrotu netto ⁶⁾ od początku roku w % ...	4,7	5,2	5,1	4,8	3,8	4,0	.	x	
Handel zagraniczny (od początku roku)									
eksport w mln euro	13188,3	27903,5	43195,3	59698,0	16258,1	33636,8	44643,1 ⁷⁾	x	
import w mln euro	15530,9	34299,4	52369,7	71354,3	18189,5	37940,1	50568,0 ⁷⁾	x	
saldo w mln euro.....	-2342,6	-6395,9	-9174,4	-11656,3	-1931,4	-4303,3	-5924,9 ⁷⁾	x	
Budżet państwa (od początku roku)									
dochody w mln zł	36011,3	74758,6	113107,6	156281,2	41228,3	86694,5	133061,7	x	
wydatki w mln zł	47815,0	94488,4	141948,5	197698,3	53954,0	104942,3	150846,3	x	
wynik w mln zł	-11803,7	-19729,8	-28840,9	-41417,1	-12725,7	-18247,8	-17784,6	x	
PKB	a 107,0	106,1	104,9	104,0	102,1	102,8	.	x	
spożycie indywidualne	a 104,1	104,0	103,6	101,9	101,7	101,5	.	x	
nakłady brutto na środki trwałe	a 103,7	103,9	104,3	107,4	101,0	103,8	.	x	

1) Dane wstępne.

2) W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

3) Łącznie z obligatoryjną składką na ubezpieczenia społeczne.

4) Dynamikę produkcji sprzedanej przemysłu podano w cenach bazowych, tj. bez obciążeń podatkami VAT i akcyzowym, ale łącznie z dotacjami przedmiotowymi.

5) Produkcja budowlano-montażowa wykonana systemem zleceń przez podmioty budowlane na terenie kraju. Dynamikę produkcji budowlano-montażowej podano w cenach bazowych.

6) Od początku roku; dla podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 49 osób bez względu na rodzaj działalności.

7) Dane za okres styczeń-sierpień.

Ludność

Według wstępnych szacunków, w dniu 30 września br. **ludność** Polski liczyła ok. 38168 tys. osób, tj. o 18,5 tys. mniej niż przed rokiem. W porównaniu z końcem grudnia ub. roku liczba ludności obniżyła się o prawie 6 tys. (w analogicznym okresie 2004 r. – o 4 tys.). Odnotowano wzrost w skali roku zarówno liczby urodzeń, jak i zgonów, przy podobnym jak przed rokiem ujemnym saldzie migracji zagranicznych ludności.

Już drugi rok z kolei obserwowany jest wzrost liczby urodzeń. W okresie trzech kwartałów br. zarejestrowano prawie 280 tys. **urodzeń żywych**, tj. o ok. 7 tys. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Współczynnik urodzeń wzrósł o 0,3 pkt i wyniósł 9,8‰.

Od stycznia do września br. **zmarło** ponad 276 tys. osób, tj. o ponad 6 tys. więcej niż przed rokiem (w analogicznym okresie ub. roku odnotowano spadek liczby zgonów). Współczynnik zgonów zwiększył się o 0,3 pkt, do poziomu 9,7‰.

Podobnie jak przez rok nieznacznie zmniejszyła się liczba **zgonów niemowląt**. Zarejestrowano ok. 1,8 tys. zgonów dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych poprawił się z 6,7‰ w ub. roku do 6,3‰.

W okresie trzech kwartałów br. przyrost naturalny był dodatni i wyniósł ok. 3,4 tys., podczas gdy w analogicznym okresie ub. roku różnica między liczbą urodzeń i zgonów wyniosła 2,5 tys. Szacuje się, że na każde 10 tys. ludności przybyła przeciętnie 1 osoba.

W okresie styczeń-wrzesień br. zawarto ponad 161 tys. **związków małżeńskich** (o ponad 6 tys. więcej niż przed rokiem), w tym ok. 75% stanowiły małżeństwa wyznaniowe. Współczynnik małżeństw wzrósł o 0,2 pkt do poziomu 5,6‰. Zwiększyła się także (o prawie 9 tys., do ponad 45 tys.) liczba orzeczonych **rozwodów** – współczynnik zwiększył się o 0,3 do 1,6‰. Bardzo znacząco (ponad 2,5-krotnie) wzrosła liczba **separacji** – w okresie dziewięciu miesięcy br. orzeczono ich prawie 8 tys. (o ok. 5 tys. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku).

Rynek pracy

W okresie dziewięciu miesięcy br. sytuacja na rynku pracy ulegała powolnej poprawie. Obserwowany od początku roku systematyczny wzrost w ujęciu rocznym przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (najwyższy w trzecim kwartale br.) wpłynął na odwrócenie tendencji spadkowych notowanych w latach poprzednich. W dalszym ciągu obniżała się liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopa bezrobocia, jakkolwiek zarówno napływ, jak i odpływ z bezrobocia był większy niż przed rokiem. Dużo więcej niż przed rokiem zgłoszono do urzędów pracy ofert zatrudnienia.

W okresie styczeń-wrzesień br. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 4762,0 tys. osób i było o 1,9% wyższe niż przed rokiem (w okresie trzech kwartałów ub. roku - spadek odpowiednio o 1,0%). Przeciętne zatrudnienie zwiększyło się, podobnie jak przed rokiem, w sekcjach związanych z działalnością usługową, tj. w hotelach i restauracjach (o 5,1%), handlu i naprawach (o 4,6%) oraz obsłudze nieruchomości i firm (o 3,8%). W przetwórstwie przemysłowym także wystąpił wzrost zatrudnienia (o 2,2%), wobec niewielkiego spadku w okresie dziewięciu miesięcy ub. roku. W pozostałych sekcjach tendencje spadkowe utrzymały się. W działach przetwórstwa przemysłowego o znaczącym udziale w zatrudnieniu, najwyższą dynamikę notowano w jednostkach produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, natomiast w mniejszym stopniu zatrudnienie zwiększyło się m.in. w produkcji wyrobów z metali, mebli; pozostałej działalności produkcyjnej, wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych, a także drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny.

Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

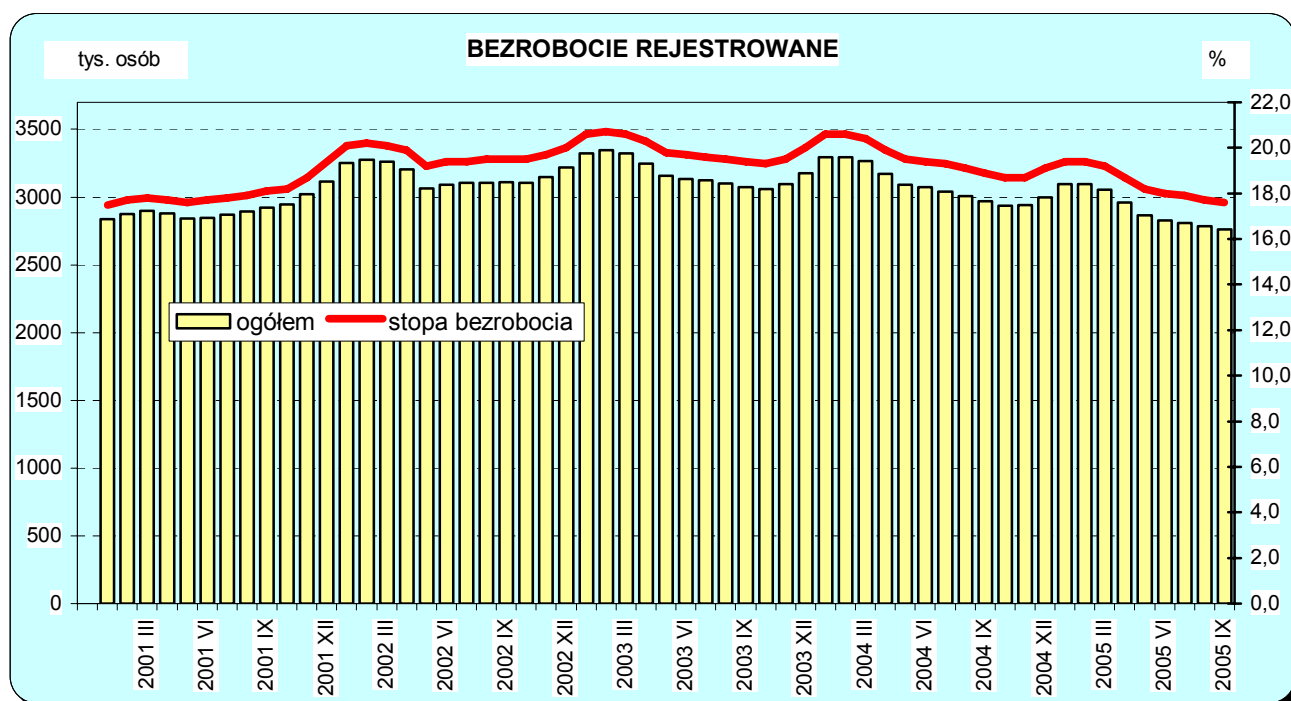
Wyszczególnienie	2005			
	IX		I-IX	
	w tys.	IX 2004=100	w tys.	I-IX 2004=100
Sektor przedsiębiorstw	4787,7	102,2	4762,0	101,9
w tym:				
Przemysł	2427,7	101,2	2421,8	101,2
górnictwo	183,9	97,1	185,4	96,2
przetwórstwo przemysłowe	2042,0	102,2	2031,4	102,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	201,8	95,9	205,0	96,4
Budownictwo	323,9	100,5	314,2	99,8
Handel i naprawy	857,4	104,7	849,9	104,6
Hotele i restauracje	82,4	105,5	82,3	105,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	481,2	99,1	484,2	99,1
Obsługa nieruchomości i firm	448,4	106,5	444,0	103,8

We wrześniu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4787,7 tys. osób i było o 2,2% wyższe niż przed rokiem (wobec spadku odpowiednio o 0,6% w poprzednim roku).

Liczba **zarejestrowanych bezrobotnych** we wrześniu br. wyniosła 2760,1 tys. osób i w ujęciu rocznym obniżyła się o 210,7 tys. (przed rokiem spadek odpowiednio o 102,5 tys.). W stosunku do sierpnia br. liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 23,2 tys.

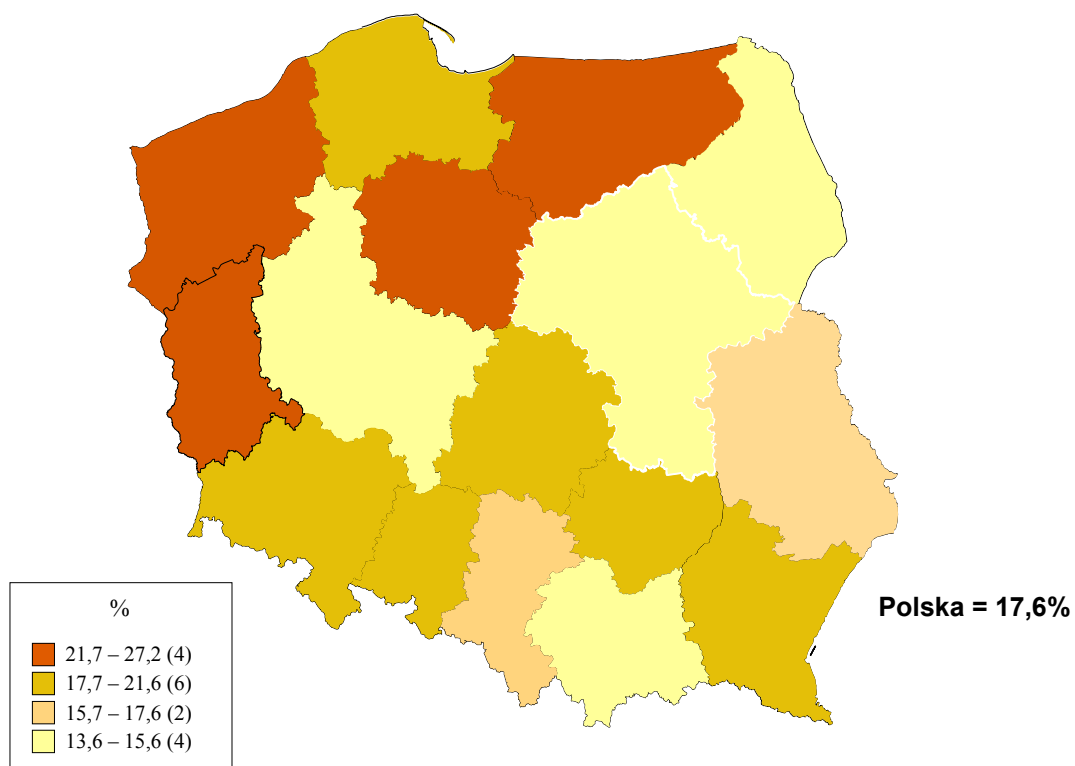
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2004				2005		
	kwartały						
	I	II	III	IV	I	II	III
Bezrobotni zarejestrowani (w końcu okresu):							
w tys. osób.....	3265,8	3071,2	2970,9	2999,6	3052,6	2827,4	2760,1
analogiczny okres poprzedniego roku=100 ..	98,3	98,0	96,7	94,5	93,5	92,1	92,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani:							
w tys. osób.....	690,5	579,6	686,9	727,2	673,3	600,3	758,0
analogiczny okres poprzedniego roku=100 ..	108,7	104,9	96,5	97,9	97,5	103,6	110,4
Bezrobotni wyrejestrowani:							
w tys. osób.....	600,4	774,2	787,2	698,4	620,4	825,5	825,3
analogiczny okres poprzedniego roku=100 ..	113,0	104,8	101,8	109,1	103,3	106,6	104,8
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w %.....	20,4	19,4	18,9	19,0	19,2	18,0	17,6

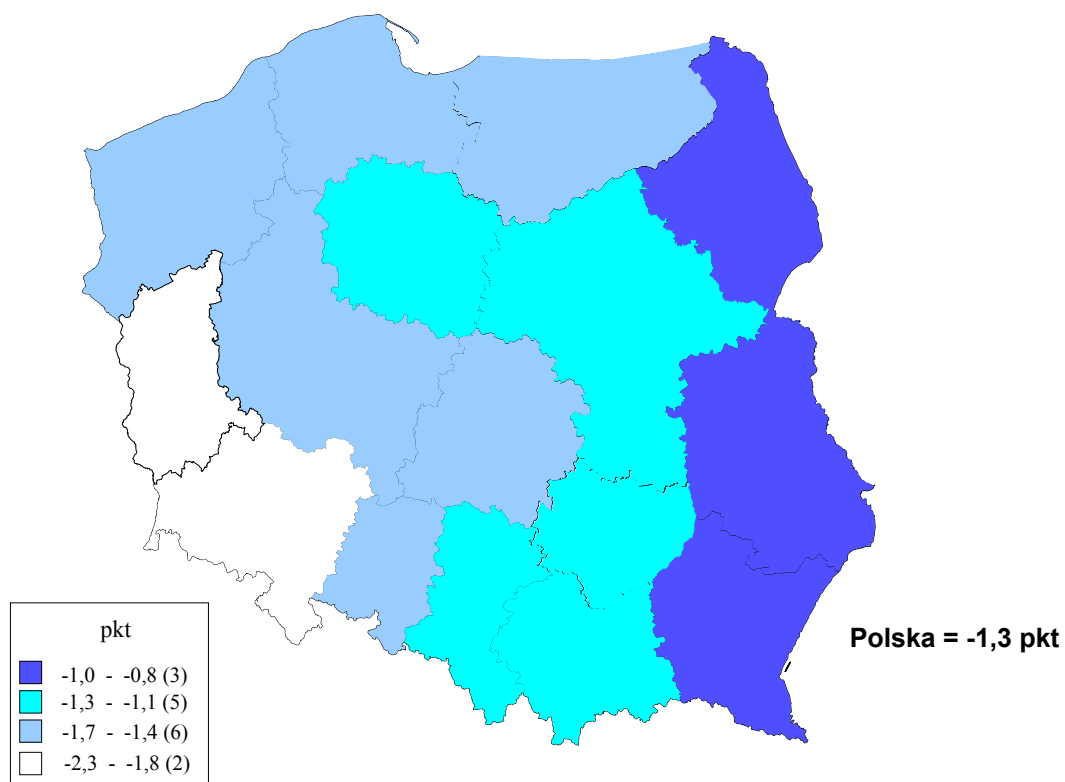

Stopa bezrobocia w końcu września br. ukształtowała się na poziomie 17,6%, tj. o 0,1 pkt niższym niż przed miesiącem oraz o 1,3 pkt mniejszym niż przed rokiem. W ujęciu rocznym obniżyła się ona we wszystkich województwach, przy czym najwyższą stopę bezrobocia nadal notowano w woj. warmińsko-mazurskim (27,2%), zachodniopomorskim (25,2%), lubuskim (23,7%) i kujawsko-pomorskim (22,1%), natomiast najniższą – w woj. małopolskim (13,6%), mazowieckim (13,9%), wielkopolskim (14,5%) oraz podlaskim (14,8%).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2005 R.
Stan w końcu września

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO
W okresie wrzesień 2004 r. – wrzesień 2005 r.

Liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych w okresie trzech kwartałów br. wyniosła 2031,6 tys. osób i była o 74,7 tys. większa niż przed rokiem (w okresie styczeń-wrzesień ub. roku odpowiednio wyższa o 57,3 tys.). Wśród nowo zarejestrowanych, największą grupę stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, których udział w liczbie nowych rejestracji zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego o 2,3 pkt, do 74,4%. Zmniejszył się natomiast udział osób rejestrujących się po raz pierwszy z 27,9% w okresie dziewięciu miesięcy ub. roku, do 25,6%. Osoby dotychczas niepracujące stanowiły 31,6% bezrobotnych nowo zarejestrowanych ogółem (wobec 32,2% przed rokiem).

W okresie styczeń-wrzesień br. z rejestrów **skreślono** 2271,1 tys. osób bezrobotnych, tj. o 109,3 tys. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku (w ub. roku odpowiednio więcej o 118,5 tys.). Mniej osób niż przed rokiem wykreślono z powodu podjęcia pracy, nadal jednak była to główna przyczyna wyrejestrowywania się – 45,9% ogółu (przed rokiem 49,6%). Pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) podjęło 905,7 tys. osób, a subsydiowaną (m.in. prace interwencyjne i roboty publiczne) – 137,0 tys. osób (w okresie styczeń-wrzesień ub. roku odpowiednio 912,6 tys. i 159,6 tys.). Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji, nie uległ istotnym zmianom m.in. udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (32,6%). Większy był natomiast udział osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców o 1,7 pkt (10,1%), nieznacznie wzrósł bezrobotnych, którzy dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego (4,2%).

W końcu września br. udział osób pozostających **bez prawa do zasiłku** w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych ogółem wzrósł z 86,3% przed rokiem, do 87,7%.

Do osób **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** należeli w dalszym ciągu m.in. długotrwale bezrobotni¹, których udział w zarejestrowanych ogółem wyniósł w końcu września br. 66,8%. Osoby poniżej 25 roku życia stanowiły 22,6% bezrobotnych ogółem, a powyżej 50 roku życia – 15,9%. Kwalifikacji zawodowych nie posiadało 13,7% zarejestrowanych osób, 3,4% samotnie wychowywało małe dzieci, a 2,7% stanowili niepełnosprawni.

W okresie trzech kwartałów br. do urzędów pracy zgłoszono większą liczbę **ofert zatrudnienia** niż przed rokiem (692,2 tys., wobec odpowiednio 624,5 tys.). Spośród wszystkich ofert, 19,4% dotyczyło stażu, 8,1% - przygotowania zawodowego w miejscu pracy, 2,9% adresowanych było do osób, które w okresie ostatnich 12 miesięcy ukończyły naukę, a 2,7% - do osób niepełnosprawnych.

Z danych na koniec września br. wynika, że 398 zakładów pracy **zadeklarowało zwolnienie** w najbliższym czasie 26,0 tys. pracowników, w tym z sektora prywatnego – 21,5 tys. osób (przed rokiem odpowiednio 599 zakładów, 26,5 tys. pracowników, w tym z sektora prywatnego 17,5 tys. osób).

¹ Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Rolnictwo

Średnia temperatura powietrza w III kwartale br. wyniosła ok. 17°C i była wyższa od średniej z wielolecia o 1,2°C, a średnia suma opadów - ok. 197 mm i była niższa o ok. 6% od średniej wieloletniej. We wrześniu br. średnia temperatura powietrza wyniosła ok. 15°C i była o 2,1°C wyższa od średniej wieloletniej, natomiast średnia suma opadów - ok. 38 mm i była niższa od średniej wieloletniej o ok. 35%.

Bardzo ciepła, słoneczna i sucha pogoda we wrześniu stwarzała dobre warunki dla przeprowadzania zbiorów, ale niekorzystnie wpływała na stan uwilgotnienia gleby. Na znacznym obszarze kraju nadal notowano silne przesuszenie gleby, które utrudniało wykonywanie prac polowych, a przede wszystkim orkę przedsięwziętych i siewów ozimin. Brak wilgoci w glebie stwarzał również niekorzystne warunki dla kiełkowania ziarna i wschodów roślin ozimych. Znacznie utrudnione było prowadzenie zbioru buraków cukrowych. Niedobór opadów był przyczyną pogorszenia się stanu trwałych użytków zielonych.

Według przedwynikowego szacunku przeprowadzonego na przełomie sierpnia i września br., tegoroczne plony i zbiory głównych ziemiopłodów kształtują się następująco:

Wyszczególnienie	Zbiory			Plony		
	w mln ton	2004=100	1996-2000 ^{a)} = =100	z 1 ha w dt	2004=100	1996-2000 ^{a)} = =100
Zboża ogółem	26,3	88,7	104,3	31,7	89,5	110,8
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	24,3	89,2	98,8	30,8	89,5	108,5
pszenica	8,6	86,5	97,5	38,3	89,5	112,6
żyto	3,4	78,5	65,1	23,8	86,2	104,8
jęczmień	3,5	96,9	101,2	31,3	88,9	104,7
owies	1,3	91,7	91,2	24,5	89,1	100,4
pszenżyto	3,7	100,7	186,9	32,4	92,0	107,3
mieszanki zbożowe	3,8	88,6	101,4	26,9	90,9	99,6
Rzepak i rzepik	1,4	87,8	169,4	26,3	86,8	127,1
Ziemniaki	11,0	78,6	46,6	185	94,4	101,1
Buraki cukrowe	11,0	86,2	73,5	383	89,5	101,6
Warzywa gruntowe	4,8	98,2	90,3	x	x	x
Owoce z drzew	2,4	79,8	112,9	x	x	x
Owoce jagodowe	0,5	95,6	111,7	x	x	x

a) Przeciętne roczne.

W 2005 r. zbiory większości podstawowych upraw będą niższe od bardzo wysokich zbiorów ubiegłorocznych, przy czym zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, ziemniaków, buraków cukrowych i warzyw gruntowych będą również niższe w porównaniu ze średnimi zbiorami uzyskanymi w latach 1996-2000. Na wysokość tegorocznych zbiorów wpłynęło przede wszystkim mniejsze niż przed rokiem plonowanie większości upraw, które było efektem niezbyt

korzystnych warunków agrometeorologicznych. Ponadto na wielkość zbiorów wpłynęła również zmniejszona w stosunku do ub. roku (o 161 tys. ha, tj. o 1,4%) powierzchnia zasiewów, która wyniosła 11,1 mln ha. **Powierzchnia upraw zbóż ogółem** (tj. zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, kukurydzy, gryki, prosa i innych zbożowych) wyniosła 8287 tys. ha i była mniejsza o 1,1% niż w ub. roku i o 5,8% od średniej z lat 1996-2000. **Powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wyniosła 7869 tys. ha, tj. o 0,6% mniej niż w roku poprzednim.

Według danych wstępnych, **zużycie nawozów mineralnych i chemicznych (NPK)** pod zbiory 2005 r. wyniosło ogółem 1631,0 tys. t (o 0,5% więcej niż w roku gospodarczym 2003/04) i w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych było wyższe od ubiegłorocznego o 3,2 kg (102,5 kg, wobec 99,3 kg przed rokiem). Nawozów azotowych zużyto 56,4 kg na 1 ha użytków rolnych (o 2,8% więcej niż przed rokiem), potasowych - 25,7 kg (o 3,8% więcej) i fosforowych - 20,4 kg (o 3,7% więcej). **Zużycie nawozów wapniowych (CaO)** pod zbiory 2005 r. wyniosło 1461,9 tys. t i było niższe (o 4,2%) niż pod zbiory 2004 r., co w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych oznacza zmniejszenie nawożenia z 93,5 kg do 91,9 kg.

Na rynku rolnym w okresie trzech kwartałów br. przeciętne ceny skupu produktów pochodzenia zwierzęcego, oprócz cen żywca wieprzowego i drobiowego, były wyższe niż przed rokiem. Wyższe od ubiegłorocznych były również ceny ziemniaków, natomiast ceny zbóż – znacznie niższe. We wrześniu br. utrzymał się spadek cen zbóż w skali roku. Ceny większości produktów pochodzenia zwierzęcego, z wyjątkiem cen żywca wieprzowego, były wyższe niż przed rokiem.

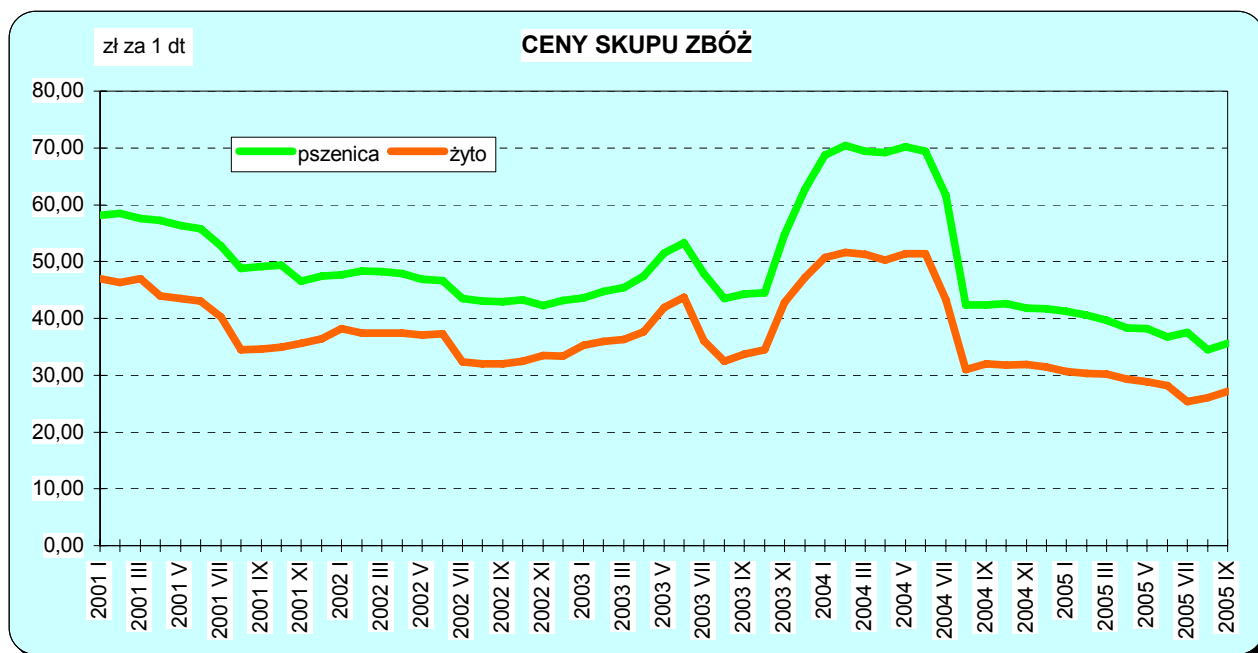
W okresie styczeń-wrzesień br. relacje cen środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu większości produktów rolnych były mniej korzystne niż w 2004 r. Przy cenach zbytu podstawowych produktów rolnych, utrzymujących się na poziomie niższym od ubiegłorocznego, rolnicy, w celu pokrycia kosztów związanych z zakupem środków produkcji, musieli sprzedać więcej zbóż, żywca wieprzowego i mleka niż w roku poprzednim.

Według danych meldunkowych², z tegorocznych, mniejszych niż przed rokiem, zbiorów w okresie lipiec-wrzesień br. skupiono 2450,9 tys. t **zbóż podstawowych** (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), tj. o 8,8% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Skup pszenicy wyniósł 1731,6 tys. t, a żyta - 286,4 tys. t i był mniejszy niż przed rokiem odpowiednio o 10,0% i o 26,0%. We wrześniu br. skupiono 902,6 tys. t zbóż, tj. mniej o ok. 30% niż przed miesiącem i o ok. 20% niż we wrześniu ub. roku.

Po zbiorach w 2004 r. na rynku ziarna utrzymywała się presja podaży, wywołując spadek cen, zwłaszcza zbóż paszowych. Dopiero w III kwartale br. mniejsza niż przed rokiem podaż zbóż z tegorocznych zbiorów wpłynęła na zahamowanie spadku ich cen. We wrześniu ceny skupu

² Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

pszenicy (35,63 zł/dt) i żyta (27,17 zł/dt) wzrosły w skali miesiąca odpowiednio o 3,2% i o 4,2%, ale nadal były o ok. 15% niższe niż przed rokiem. W obrocie targowiskowym ceny zbóż z nowych zbiorów były wyższe niż w skupie, przy czym we wrześniu w skali miesiąca ceny pszenicy wzrosły (o 0,3%) do 42,89 zł/dt, a żyta - obniżyły się (o 2,0%) do 31,85 zł/dt. W okresie trzech kwartałów br. w skupie za pszenicę płacono średnio 36,99 zł/dt, a za żyto - 27,88 zł/dt (o ok. 25% mniej niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku), natomiast na targowiskach - odpowiednio 46,41 zł/dt i 35,18 zł/dt.

Zbiory **ziemniaków** w bieżącym roku, szacowane na 11,0 mln t, w wyniku ograniczenia powierzchni uprawy i zmniejszonego plonowania, będą mniejsze o 21,4% niż przed rokiem i o 53,4% od średnich zbiorów z lat 1996-2000. Zmniejszający się sukcesywnie areal uprawy ziemniaków w 2005 r. wyniósł ok. 0,6 mln ha (w latach 1996-2000 - średnio 1,3 mln ha) i był mniejszy niż przed rokiem o 16,7%. Ceny ziemniaków, których w okresie lipiec-wrzesień br. skupiono 309,2 tys. t, tj. o 25,9% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku, wykazywały tendencję malejącą, przy czym od sierpnia kształtowały się na poziomie wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. We wrześniu, przy dalszym spadku w skali miesiąca (o 33,6%), ceny skupu ziemniaków (21,52 zł/dt) były o 13,0% wyższe niż przed rokiem. Na targowiskach za 1 dt ziemniaków jadalnych płacono 63,10 zł, tj. o 9,9% mniej niż przed miesiącem.

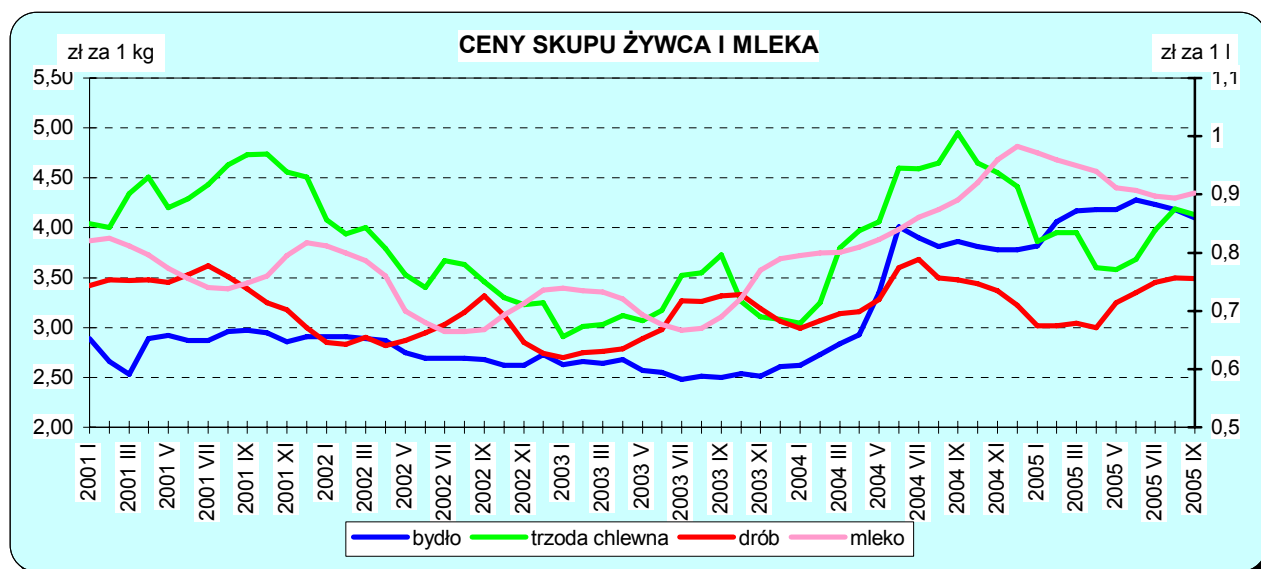
Niskie ceny zbóż utrzymujące się w sezonie 2004/05 wpłynęły na poprawę opłacalności produkcji zwierzęcej. W rezultacie, zahamowane zostały spadkowe trendy w pogłowie trzody chlewnej i bydła oraz nastąpił dalszy rozwój produkcji drobiarskiej.

Skup żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) w wbc kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	Styczeń-czerwiec 2005		Styczeń-wrzesień 2005	
	w tys. t	analogiczny okres ub. roku=100	w tys. t	analogiczny okres ub. roku=100
O g ó ł e m^{a)}	1308,3	100,1	1804,5	103,0
w tym:				
wołowy (łącznie z cielęcym).....	131,7	98,2	167,1	100,8
wieprzowy	734,4	96,2	981,1	99,8
drobiowy	435,7	108,3	648,2	109,3

a) Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy.

Ceny skupu żywca wieprzowego we wrześniu br., przy skupie o 10,2% mniejszym niż przed miesiącem, ale o 3,3% większym niż przed rokiem, obniżyły się po raz pierwszy od czerwca (o 1,4%) do 4,13 zł/kg i były o 16,5% niższe od rekordowych cen notowanych we wrześniu ub. roku (4,95 zł/kg). W obrocie targowiskowym za 1 kg żywca płacono 4,07 zł, tj. o 1,5% więcej niż w sierpniu. Średnio w okresie trzech kwartałów br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie wyniosła 3,84 zł i była o 4,3% niższa niż przed rokiem, a na targowiskach - 3,91 zł/kg. W okresie styczeń-wrzesień relacje cen trzody chlewnej do cen zbóż, pomimo niższych cen żywca wieprzowego, były korzystniejsze niż w analogicznym okresie ub. roku. Relacja ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do ceny żyta w obrocie targowiskowym zwiększyła się z 10,1 w styczniu do 10,8 w czerwcu i do 13,0 we wrześniu, wobec odpowiednio 6,6, 9,3 i 13,0 przed rokiem. Zwiększyło się zainteresowanie chowem trzody chlewnej. Odzwierciedleniem rosnącego popytu na prosięta był wysoki poziom ich cen. We wrześniu br. za 1 prosię płacono ok. 130 zł, podczas gdy przed rokiem ok. 120 zł.

Według kolejnych badań reprezentacyjnych, **pogłowie trzody chlewnej** kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	Marzec 2005			Lipiec 2005		
	w tys. szt	rok poprzedni=100	w odsetkach	w tys. szt	rok poprzedni=100	w odsetkach
O g ó ł e m	16995,8	98,8	100,0	18112,4	106,6	100,0
Prosięta do 20 kg	5490,8	97,7	32,3	6041,9	109,6	33,3
Warchlaki od 20 kg do 50 kg	4394,6	99,6	25,9	4557,2	103,6	25,2
Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej:						
na ubój.....	5306,2	97,1	31,2	5654,7	105,2	31,2
na chów	1804,2	106,0	10,6	1858,6	109,2	10,3
w tym lochy	1761,9	106,3	10,4	1813,2	109,3	10,0
w tym prośne.....	1166,7	110,7	6,9	1159,4	111,1	6,4

Sygnalizowane wcześniej symptomy rosnącego zainteresowania produkcją żywca wieprzowego, znalazły potwierdzenie w wynikach sierpniowego badania reprezentacyjnego pogłowia trzody chlewnej. Wyniki te wskazywały na odwrócenie trendu spadkowego w chowie świń i postępujący proces odbudowy pogłowia trzody chlewnej, które w końcu lipca br. liczyło ogółem 18112,4 tys. szt i było o 6,6% większe niż przed rokiem. Pogłowie loch na chów zwiększyło się do 1813,2 tys. szt, tj. o 9,3% w porównaniu z lipcem ub. roku, w tym loch prośnych - do 1159,4 tys. szt (o 11,1%). Stan pogłowia grup decydujących o wielkości produkcji towarowej, tj. tuczników i warchlaków był również wyższy (odpowiednio o 5,2% i o 3,6%) niż przed rokiem.

W okresie styczeń-wrzesień br., pomimo utrzymującej się wysokiej podaży żywca drobiowego, **ceny drobiu rzeźnego** wykazywały tendencję rosnącą, przy czym do sierpnia br. były niższe niż przed rokiem. We wrześniu br., przy bardzo wysokiej podaży (większej o 11,7% niż przed miesiącem i o 14,5% niż przed rokiem), zahamowany został utrzymujący się od czterech miesięcy wzrost cen drobiu rzeźnego i za 1 kg żywca drobiowego płacono w skupie 3,49 zł, tj. o 0,2% mniej niż przed miesiącem i o 0,2% więcej niż przed rokiem. W okresie trzech kwartałów br. za 1 kg żywca drobiowego płacono średnio 3,24 zł, tj. o 0,6% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Pogłowie bydła (wg stanu w czerwcu br.) kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	W tys. szt	Grudzień 2004=100	Czerwiec 2004=100	Struktura w %	
				czerwiec 2004	czerwiec 2005
O g ó ł e m	5483,3	105,4	102,4	100,0	100,0
Cielęta poniżej 1 roku	1424,8	118,2	108,9	24,4	26,0
Młode bydło od 1 do 2 lat	978,2	105,6	106,8	17,1	17,8
Bydło 2-letnie i starsze	3080,3	100,4	98,5	58,5	56,2
w tym krowy	2795,0	100,6	100,0	52,2	51,0

W czerwcu br. pogłowie bydła liczyło 5483,3 tys. szt i w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku zwiększyło się o 2,4%. Poprawa opłacalności produkcji, zwłaszcza bydła rzeźnego, wpłynęła na wzrost populacji cieląt oraz młodego bydła w wieku 1-2 lat (w skali roku odpowiednio o 8,9% i o 6,8%).

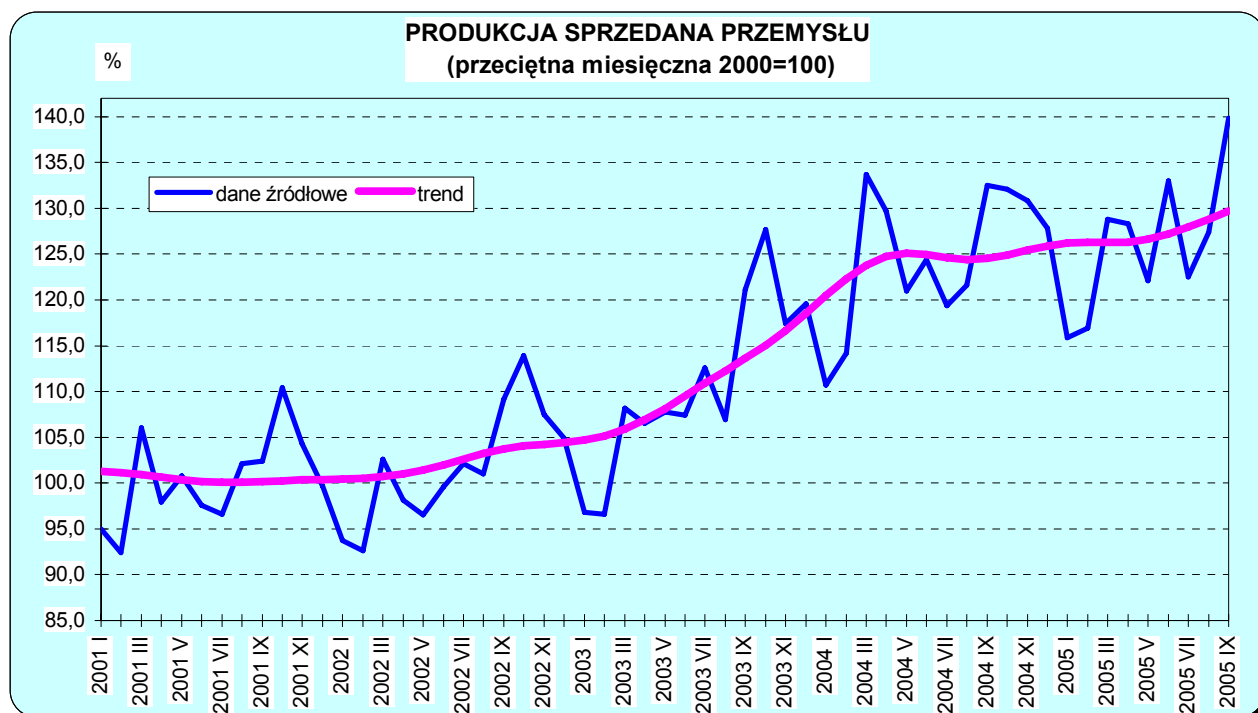
We wrześniu br., przy skupie mniejszym o 4,1% niż przed miesiącem i o 2,9% niż przed rokiem, za 1 kg **żywca wołowego płacono** 4,10 zł, tj. odpowiednio o 1,9% mniej i o 6,2% więcej. W obrocie targowiskowym za 1 kg żywca wołowego płacono 4,18 zł, tj. o 1,2% więcej niż przed miesiącem. Średnio w okresie dziewięciu miesięcy br. ceny bydła rzeźnego na obu rynkach kształtowały się podobnie (ok. 4,12 zł/kg), przy czym w skupie były one o 28,5% wyższe niż przed rokiem. Ceny młodego bydła rzeźnego w tym okresie wyniosły średnio w skupie 4,39 zł/kg, tj. o 25,9% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku, a na targowiskach - 4,53 zł/kg.

W okresie styczeń-wrzesień br. **skupiono** 6457,3 mln l **mleka**, tj. o 9,6% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Przy zwiększonej podaży mleka, już od początku br. rozpoczął się spadek jego **cen**, przy czym utrzymywały się one na poziomie wyższym niż przed rokiem. We wrześniu br. przy skupie mleka (732,4 mln l) o 8,0% mniejszym niż w sierpniu, ale o 12,5% większym niż we wrześniu ub. roku, spadek cen został zahamowany i za 100 l mleka płacono średnio 90,24 zł, tj. odpowiednio więcej o 1,0% i o 1,4%. Średnio w okresie trzech kwartałów br. ceny skupu mleka wyniosły 92,11 zł/hl i były o 9,5% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku.

W okresie trzech kwartałów br. ceny krów dojnych wykazywały tendencję rosnącą. W styczniu br. za krowę dojną płacono ok. 1934 zł, a we wrześniu - ok. 2151 zł. Ceny jałówek jednorocznych w tym czasie obniżyły się odpowiednio z ok. 1313 zł do ok. 1283 zł. Średnio w okresie styczeń-wrzesień br. za 1 krowę dojną w obrocie targowiskowym płacono ok. 2064 zł, a za jałówkę 1-roczną - ok. 1300 zł.

Przemysł

Produkcja sprzedana przemysłu (w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w okresie styczeń-wrzesień br. ukształtowała się na poziomie o 2,5% wyższym niż przed rokiem (w okresie styczeń-wrzesień ub. roku wzrost odpowiednio o 14,7%). Zwiększyła się produkcja w przetwórstwie przemysłowym – o 2,5% (przed rokiem wzrost wyniósł 17,2%), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę – o 3,7% (wobec spadku o 1,3% w ub. roku), obniżyła się natomiast w górnictwie – o 1,2% (wobec wzrostu o 3,1%). W kolejnych kwartałach obserwowano stopniową poprawę dynamiki produkcji sprzedanej – w I kwartale wzrost wyniósł 0,7%, w II – 2,3%, w III – 4,3%.

We wrześniu odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu o 5,5% w stosunku do poziomu sprzed roku. W przetwórstwie przemysłowym produkcja wzrosła o 6,3%, natomiast w górnictwie – o 0,5%. W sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę nastąpił spadek produkcji o 0,6%. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, wzrost produkcji sprzedanej przemysłu wyniósł w skali roku 5,1%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem – 1,5%.

W okresie styczeń-wrzesień br., spośród głównych grupowań przemysłowych³, nadal najszybciej rosła sprzedaż w przedsiębiorstwach produkujących głównie dobra inwestycyjne – o ok. 6%. Zwiększyła się także sprzedaż w przedsiębiorstwach wytwarzających głównie dobra konsumpcyjne trwałe (o ok. 5%), nietrwałe (o ok. 4%) i zaopatrzeniowe (o ok. 1%), natomiast zmniejszyła się sprzedaż dóbr związanych z energią (o ok. 3%).

W działach i grupach wytwarzających produkty uznawane za **nośniki postępu technicznego** poziom produkcji był o 5,3% wyższy niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej produkcji sprzedanej przedsiębiorstw przemysłowych o liczbie pracujących powyżej 49 osób, zwiększył się nieznacznie (z 15,5% do 15,6%).

³ Grupowania przedsiębiorstw na wytwarzające głównie dobra inwestycyjne, konsumpcyjne nietrwałe i trwałe, zaopatrzeniowe oraz związane z energią (ang. MIGs – Main Industrial Groupings) dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 586/2001 z dnia 26 marca 2001 r. dotyczącym przepisów wykonawczych do Rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 w sprawie statystyki krótkookresowej.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2004				2005						2004
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	I-IX	IX	I-IX	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100									struktura w %	
Przemysł	119,0	116,4	109,2	106,2	100,7	102,3	104,3	102,5	105,5	100,0	100,0
górnictwo	100,2	112,1	98,3	98,8	96,2	98,4	101,6	98,8	100,5	5,1	5,0
przetwórstwo											
przemysłowe	123,5	119,2	110,0	107,7	100,9	101,9	104,8	102,5	106,3	84,4	85,0
wytwarzanie i											
zaopatrywanie w energię											
elektryczną, gaz, wodę.....	98,3	91,9	106,8	96,9	101,4	110,0	100,9	103,7	99,4	10,5	10,0
Z przemysłu ogółem –											
działy:											
górnictwo węgla											
kamiennego i brunatnego;											
wydobywanie torfu	99,4	116,1	102,5	96,9	92,4	94,1	92,3	92,9	94,9	3,4	3,5
produkcja artykułów											
spożywczych i napojów.....	111,2	104,8	102,0	106,5	101,9	105,3	107,9	105,1	106,7	18,2	17,9
włókiennictwo	110,8	116,9	108,0	102,9	95,8	95,3	94,8	95,3	95,0	1,3	1,5
produkcja odzieży i											
wyrobów futrzarskich.....	96,9	92,0	90,9	93,0	87,7	91,0	91,6	90,0	87,7	1,0	1,1
produkcja drewna i											
wyrobów z drewna oraz											
ze słomy i wikliny.....	122,7	115,9	104,9	106,0	97,8	103,2	113,0	104,7	115,9	2,7	2,7
produkcja koksu i											
produktów rafinacji ropy											
naftowej	115,1	107,9	105,6	98,4	91,9	83,9	86,8	87,5	84,5	5,6	5,5
produkcja wyrobów											
chemicznych	110,8	111,4	107,4	109,5	100,0	104,5	105,2	103,2	107,8	6,3	6,2
produkcja wyrobów											
gumowych i z tworzyw											
sztucznych.....	129,9	122,1	108,7	98,9	101,7	104,8	111,1	105,9	116,4	4,7	4,7
produkcja wyrobów z											
pozostałych surowców											
niemetalicznych.....	138,8	119,9	100,4	95,1	87,1	95,9	110,5	98,9	112,8	3,9	4,1
produkcja metali	127,8	126,2	113,5	114,3	92,5	88,4	94,0	91,6	95,3	4,5	5,1
produkcja wyrobów z											
metali	131,8	124,7	110,1	113,8	107,1	107,9	115,5	110,3	116,8	5,4	5,1
produkcja maszyn i											
urządzeń	127,1	126,8	107,5	108,5	109,5	117,3	115,7	114,3	123,9	4,8	4,4
produkcja maszyn i											
aparatury elektrycznej	126,4	119,1	123,1	77,5	97,8	100,2	100,8	99,6	97,9	3,1	3,3
produkcja sprzętu i											
urządzeń radiowych,											
telewizyjnych i											
telekomunikacyjnych.....	101,8	165,7	125,8	155,2	111,8	102,3	95,7	102,5	110,6	1,7	2,0
produkcja pojazdów											
samochodowych,											
przyczep i nacze.....	173,0	171,6	146,1	141,5	111,4	97,2	101,8	103,2	102,3	9,1	9,1
produkcja pozostałego											
sprzętu transportowego.....	170,5	126,4	123,4	103,8	98,8	104,7	97,6	100,5	109,7	1,5	1,6
produkcja mebli;											
pozostała działalność											
produkcyjna	123,2	118,2	112,5	106,1	100,1	102,7	103,5	102,1	107,2	3,7	3,8
wytwarzanie i											
zaopatrywanie w energię											
elektryczną, gaz, parę											
wodną i gorącą wodę	98,2	91,6	108,2	96,7	101,9	110,8	101,6	104,3	99,5	9,6	9,1

W okresie styczeń-wrzesień br. wzrost produkcji sprzedanej przemysłu wystąpił w 16 działach przemysłu (spośród 29), stanowiących 72,3% produkcji ogółem. Spośród działów o znaczącym udziale w produkcji ogółem więcej niż przeciętnie w przemyśle zwiększyła się m.in. produkcja:

- maszyn i urządzeń – o 14,3% (w tym m.in. urządzeń do wytwarzania i wykorzystywania energii mechanicznej, z wyłączeniem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych – o 22,7%),
- wyrobów z metali – o 10,3% (zwłaszcza obróbka metali i nakładanie powłok na metale; obróbka mechaniczna elementów metalowych – o 52,9%, produkcja wytwornic pary, z wyłączeniem kotłów c.o. – o 11,8%),
- wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych – o 5,9% (wzrost w obu grupach),
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 4,3% (wzrost we wszystkich grupach).

W produkcji artykułów spożywczych i napojów, mającej największy udział w produkcji sprzedanej przemysłu, wzrost wyniósł 5,1%, w tym m.in. w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – 17,5%, przetwórstwie owoców i warzyw – 10,1%, produkcji pozostałych artykułów spożywczych – 8,8%, produkcji, przetwórstwie i konserwowaniu mięsa i wyrobów z mięsa – 7,6%, wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – 5,7%, przy spadku w produkcji napojów – o 5,2% i gotowych pasz dla zwierząt – o 3,3%.

Niższa niż w ub. roku była produkcja sprzedana w 13 działach przemysłu, w tym m.in. produkcja:

- skór wyprawionych i wyrobów z nich – o 13,7% (spadek we wszystkich grupach, w tym m.in. w produkcji skór wyprawionych – o 23,9%, wyrobów kaletniczych i rymarskich – o 18,7%),
- koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – o 12,5% (spadek w obu grupach),
- odzieży i wyrobów futrzarskich – o 10,0% (spadek we wszystkich grupach, w tym m.in. w produkcji odzieży skórzanej – o 31,3%),
- metali – o 8,4% (w tym m.in. produkcji żeliwa i stali oraz stopów żelaza – o 14,3%, pozostała obróbka wstępna żeliwa i stali – o 13,8%).

W większości działów, charakteryzujących się w okresie styczeń-wrzesień br. spadkiem produkcji, notowano przed rokiem znaczny wzrost sprzedaży.

W porównaniu z okresem 9 m-cy ub. roku, w przemyśle ogółem wzrósł udział m.in. produkcji artykułów spożywczych i napojów (z 17,9% do 18,2%), wyrobów z metali (z 5,1% do 5,4%), maszyn i urządzeń (z 4,4% do 4,8%), zmniejszył się natomiast udział m.in. produkcji metali (z 5,1% do 4,5%), sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych (z 2,0% do 1,7%).

Wydajność pracy w okresie styczeń-wrzesień br. ukształtowała się na poziomie o 1,3% wyższym od notowanego przed rokiem, przy wyższym o 1,2% przeciętnym zatrudnieniu.

Z obserwowanych w okresie styczeń-wrzesień br. 244 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 116 była wyższa niż przed rokiem. Znaczący wzrost w skali roku uzyskano m.in. w produkcji mięsa drobiowego, mleka, cukru, piwa, papierosów, gazu ziemnego, benzyny nieetylizowanej (bezołowiowej), nawozów azotowych, opon do pojazdów samochodowych, chłodziarek i zamrażarek, maszyn pralniczych automatycznych, kuchni gazowych z piekarnikiem, akumulatorów ołowiowych (kwasowych), pojazdów do transportu publicznego, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych, wagonów kolejowych towarowych. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 122 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. produkcja wędlin, obuwia, płyt pilśniowych, koksu, stali surowej, wyrobów walcowanych na gorąco (bez półwyrobów), samochodów osobowych, ciągników rolniczych, opon do ciągników oraz do maszyn i urządzeń rolniczych, odbiorników telewizyjnych.

Według wstępnych danych, w październiku br. wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym jest nadal optymistyczny, nieco niższy niż we wrześniu. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy oczekują wzrostu produkcji i portfela zamówień jednak w skali mniejszej od oczekiwanej w poprzednim miesiącu. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są optymistyczne, jednak nieznacznie gorsze niż we wrześniu. Trzymiesięczna prognoza zatrudnienia jest bardziej pesymistyczna od sygnalizowanej przed miesiącem.

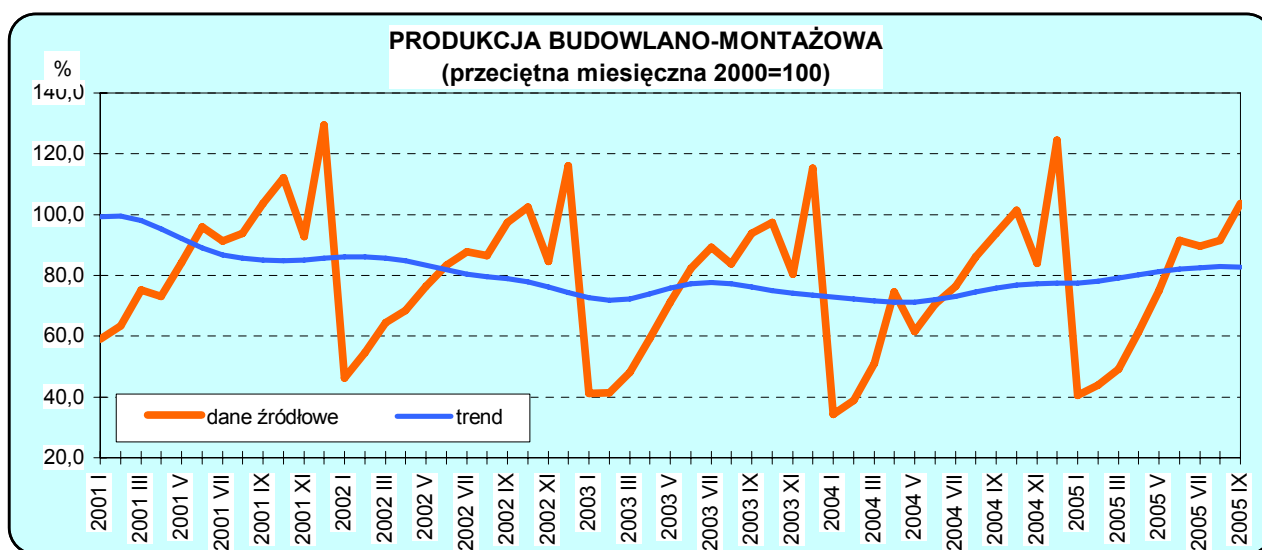
Stan zapasów wyrobów gotowych nieco przekracza poziom uznawany przez producentów za wystarczający. Nadmierne zapasy występują m.in. w dziale włókiennictwo, produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych, skór wyprawionych i wyrobów z nich, wyrobów chemicznych, masy włóknistej oraz papieru, mebli.

Wśród barier ograniczających bieżącą działalność przedsiębiorstw w IV kwartale br. nadal najczęściej respondentów wymieniało niedostateczny popyt krajowy (58%, przy czym uciążliwość tej bariery w ujęciu rocznym zwiększyła się) oraz obciążenia na rzecz budżetu (58% – ich znaczenie nie zmieniło się). Więcej przedsiębiorców niż przed rokiem sygnalizowało także przeszkody związane m.in. z niedoborem wykwalifikowanych pracowników, brakiem parku maszynowego i niedostatecznym popytem zagranicznym. Zmniejszyło się natomiast znaczenie m.in. niepewności sytuacji gospodarczej oraz niejasności przepisów prawa.

Październikowe badania koniunktury nie wskazują na wzrost aktywności inwestycyjnej przedsiębiorstw przemysłowych w bieżącym roku.

Budownictwo

Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w okresie trzech kwartałów br. na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób ukształtowała się na poziomie o 8,0% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem – spadek o 4,1%). Zwiększenie produkcji było spowodowane wzrostem sprzedaży zarówno robót o charakterze inwestycyjnym (o 7,7%), jak i remontowym (o 8,8%). Udział robót inwestycyjnych w ogólnej produkcji budowlano-montażowej nieznacznie zmniejszył się i wyniósł 72,2%.

We wrześniu br. produkcja wzrosła w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku o 10,5%. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym była wyższa w skali roku o 12,7%, natomiast w porównaniu z sierpniem br. zwiększyła się o 2,6%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2004				2005				2004	
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	IX	I-IX	
	analogiczny okres poprzedniego roku=100								struktura w %	
O g ó ł e m.....	95,7	96,8	95,9	99,1	105,7	108,5	108,0	110,5	100,0	100,0
z tego roboty budowlane o charakterze										
inwestycyjnym	95,0	95,6	93,8	96,5	106,3	108,5	107,7	109,9	72,2	72,4
remontowym	97,5	100,2	101,8	106,2	104,1	108,5	108,8	112,1	27,8	27,6
Z ogółem – grupy przedsiębiorstw:										
przygotowanie terenu pod budowę	79,1	85,6	71,2	114,8	154,8	165,8	181,4	197,9	1,3	0,7
wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna	94,1	97,0	96,6	99,5	108,0	110,2	108,7	111,0	84,1	83,7
wykonywanie instalacji budowlanych	98,9	94,2	90,0	92,6	92,4	93,4	98,1	103,1	12,5	13,5
wykonywanie robót budowlanych										
wykończeniowych	185,8	112,5	123,0	124,3	96,8	116,6	111,2	102,3	2,1	2,0

Wzrost produkcji w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie wznoszeniem budynków i budowli; inżynierią lądową i wodną spowodowany był zwiększeniem sprzedaży we wszystkich klasach, w tym w podmiotach wykonujących głównie roboty budowlane drogowe – o ok. 17%, specjalistyczne roboty budowlane – o ponad 10%. W jednostkach specjalizujących się w wykonywaniu konstrukcji i pokryw dachowych sprzedaż była wyższa niż przed rokiem o ok. 8%, w budownictwie ogólnym i inżynierii lądowej – o ponad 7%, a w podmiotach budujących głównie obiekty inżynierii wodnej – o ok. 1%.

Wysoki wzrost sprzedaży odnotowano również w przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności jest przygotowanie terenu pod budowę. Zwiększyła się także produkcja w grupie przedsiębiorstw wykonujących głównie roboty budowlane wykończeniowe.

Obniżyła się natomiast sprzedaż w grupie przedsiębiorstw wykonujących głównie instalacje budowlane, przy czym spadek sprzedaży wystąpił w podmiotach zajmujących się instalacjami elektrycznymi – o ponad 16%. W jednostkach wykonujących roboty budowlane izolacyjne sprzedaż była wyższa niż przed rokiem o ok. 8%, w zajmujących się instalacjami cieplnymi, wodnymi, wentylacyjnymi i gazowymi – o ok. 6%, a w wykonujących pozostałe instalacje budowlane – o ok. 3%.

W okresie trzech kwartałów br. w strukturze produkcji budowlano-montażowej ogółem zmniejszył się udział obiektów inżynierii lądowej i wodnej, na rzecz budynków niemieszkalnych.

Struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej wg rodzajów obiektów budowlanych przedstawiała się następująco:

Rodzaje obiektów	Struktura w %	
	I-IX 2004	I-IX 2005
O g ó ł e m	100,0	100,0
Budynki razem	48,0	49,1
budynki mieszkalne	15,4	15,4
mieszkalne jednorodzinne	1,8	1,6
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	12,0	12,7
zbiorowego zamieszkania	1,6	1,1
budynki niemieszkalne	32,6	33,7
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	0,7	1,0
biurowe	4,0	4,3
handlowo-usługowe.....	5,7	6,2
transportu i łączności	0,7	0,7
przemysłowe i magazynowe.....	11,7	13,1
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	7,7	6,6
pozostałe	2,1	1,8

Rodzaje obiektów	Struktura w %	
	I-IX 2004	I-IX 2005
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej.....	52,0	50,9
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe.....	18,7	18,3
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych.....	2,3	1,8
drogi lotniskowe	0,1	0,2
mosty, wiadukty i estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne.....	2,7	2,7
budowle wodne.....	2,7	1,6
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie energetyczne przesyłowe.....	6,5	6,7
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze.....	10,5	11,4
oczyszczalnie wód i ścieków	2,4	3,1
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	5,2	5,2
budowle sportowe i rekreacyjne	0,5	0,5
obiekty pozostałe, gdzie indziej nie sklasyfikowane	2,8	2,5

Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w ramach zamówień publicznych stanowiła w okresie trzech kwartałów br. ok. 51% ogółu robót wykonanych przez przedsiębiorstwa budowlane objęte badaniem⁴ (przed rokiem ok. 48%), w tym w jednostkach zajmujących się wznoszeniem budynków i budowli; inżynierią lądową i wodną – ok. 55% (wobec ok. 51%). Udział robót o charakterze inwestycyjnym w produkcji budowlano-montażowej wykonanej w ramach zamówień publicznych wyniósł ok. 68% (wobec ponad 76% w ub. roku).

W październiku br., według wstępnych danych, **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie jest nadal dodatni, nieznacznie niższy niż przed miesiącem. Prognozy dotyczące portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe oraz związane z produkcją są również optymistyczne, ale dużo ostrożniejsze od ocen z września. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są nadal pozytywne, chociaż nieco mniej korzystne od tych sprzed miesiąca.

Bardziej optymistyczne (w porównaniu z ocenami marcowymi) są przewidywania przedsiębiorstw budowlano-montażowych dotyczące nakładów inwestycyjnych. Zwiększa się zainteresowanie leasingiem.

W październiku br. jako najbardziej znaczące bariery w prowadzeniu działalności budowlanej przedsiębiorstwa wskazują m.in. konkurencję ze strony innych firm, koszty zatrudnienia, niedostateczny popyt oraz koszty finansowej obsługi działalności. W porównaniu z październikiem ub. roku najbardziej wzrosła dotkliwość barier związanych z niedoborem wykwalifikowanych pracowników oraz kosztami zatrudnienia. Mniej respondentów niż przed rokiem sygnalizowało trudności związane m.in. z niedostatecznym popytem oraz z uzyskaniem kredytów.

⁴ O liczbie pracujących powyżej 49 osób oraz 10% próba przedsiębiorstw o liczbie pracujących od 10 do 49 osób.

Budownictwo mieszkaniowe

Według wstępnych danych⁵, w okresie trzech kwartałów br. **oddano do użytkowania** 76258 mieszkań, tj. o 5,9% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku, na co w dużym stopniu wpłynął wzrost w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – o 35,6% (do 22024 mieszkań). W budownictwie indywidualnym oddano do użytkowania 43980 mieszkań (o 0,3% więcej), a w komunalnym – 1542 (wobec 1023 przed rokiem). Mniejszą liczbę mieszkań niż przed rokiem przekazano natomiast w budownictwie spółdzielczym – o 18,4%, społecznym czynszowym – o 21,1% oraz zakładowym – o 36,3%.

We wrześniu br. liczba mieszkań oddanych do użytkowania wyniosła 10713 i była wyższa niż przed rokiem o 50,1%. Najbardziej znaczący wzrost wystąpił w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, w którym przekazano 4463 mieszkania (wobec 1734 przed rokiem) oraz indywidualnym – 5159 (o 20,8% więcej). Lepsze efekty uzyskano ponadto w budownictwie spółdzielczym – zrealizowano tam 534 mieszkania (o 5,5% więcej) i komunalnym – 156 (wobec 79). Zmniejszenie liczby oddanych mieszkań odnotowano w budownictwie społecznym czynszowym i zakładowym.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie trzech kwartałów br. wyniosła 108,4 m² i była nieznacznie (o 0,2 m²) większa niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku.

Liczba i struktura mieszkań oddanych do użytkowania oraz ich przeciętna powierzchnia użytkowa kształtowały się następująco:

Formy budownictwa mieszkaniowego	I-IX 2004			I-IX 2005		
	w liczbach bezwzględ- nych	struktura w %	przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględ- nych	struktura w %	przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w m ²
Ogółem	72032	100,0	108,2	76258	100,0	108,4
Indywidualne.....	43842	60,9	140,4	43980	57,7	144,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	16244	22,6	60,2	22024	28,9	62,2
Spółdzielcze	6283	8,7	59,8	5124	6,7	56,7
Społeczne czynszowe.....	4150	5,8	49,2	3276	4,3	50,2
Komunalne.....	1023	1,4	44,7	1542	2,0	42,8
Zakładowe.....	490	0,7	62,2	312	0,4	65,0

W okresie dziewięciu miesięcy br. wzrosła w skali roku liczba mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia** (o 7,8%, do 91115) oraz nieznacznie – liczba mieszkań, których budowę **rozpoczęto** (o 0,9%, do 80567).

⁵ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

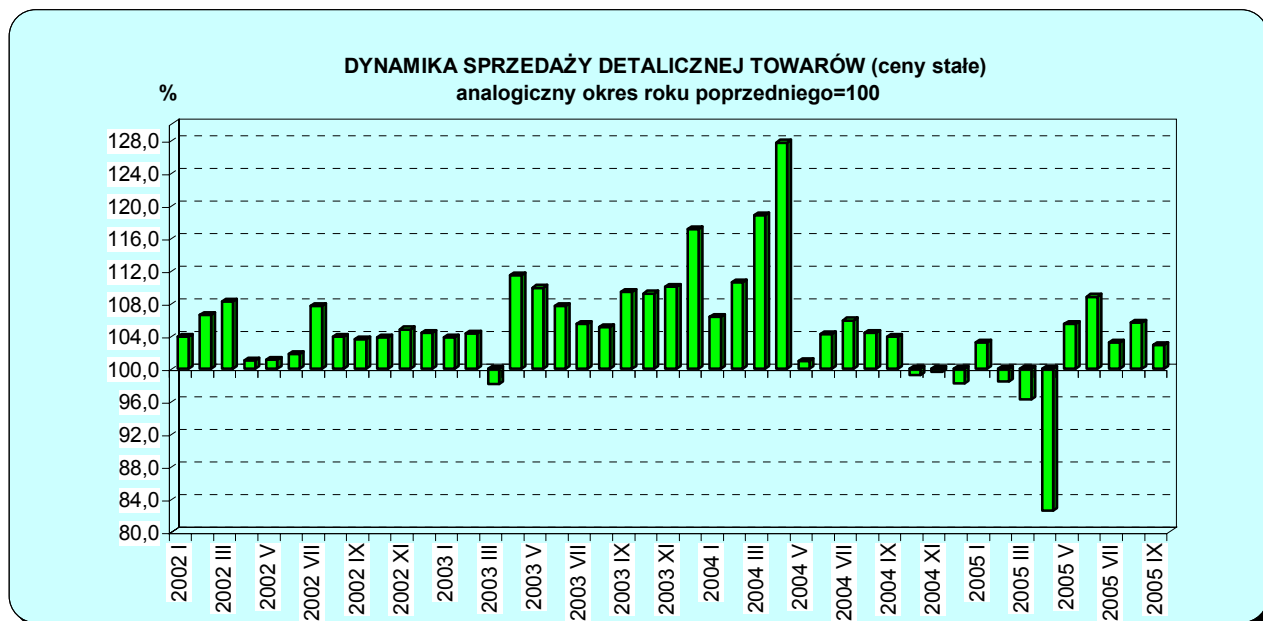
Liczba, struktura i dynamika mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia oraz których budowę rozpoczęto kształtowały się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-IX 2005					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	I-IX 2004=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	I-IX 2004=100
O g ó ł e m	91115	100,0	107,8	80567	100,0	100,9
Indywidualne	49066	53,9	98,0	47682	59,2	92,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	31040	34,1	144,9	22136	27,5	121,4
Spółdzielcze.....	4461	4,9	69,3	5154	6,4	95,2
Społeczne czynszowe	3288	3,6	82,3	3388	4,2	127,5
Komunalne	2893	3,2	133,3	2052	2,5	152,2
Zakładowe	367	0,4	79,4	155	0,2	39,5

Szacuje się, że w końcu września br. w **budowie** było 611,4 tys. mieszkań, tj. o 2,3% mniej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

W okresie trzech kwartałów br. **sprzedaż detaliczna** (w cenach stałych) zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) była nieznacznie (o 0,1%) wyższa niż przed rokiem (w ub. roku wzrost o 9,4%), przy czym w III kwartale – po spadku odnotowanym w I i II kwartale w porównaniu z wysokim poziomem w I półroczu ub. roku – wzrost sprzedaży wyniósł 4,1%. W okresie styczeń-wrzesień br. wyższy od przeciętnego wzrost wolumenu sprzedaży odnotowano m.in. w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, a także w wyspecjalizowanych punktach sprzedających żywność, napoje alkoholowe i bezalkoholowe oraz wyroby tytoniowe. Udział sprzedaży zrealizowanej w tych dwóch grupach przedsiębiorstw w ogólnej wartości sprzedaży detalicznej wyniósł 27,8% i był o 1,5 pkt wyższy niż przed rokiem. W grupach „pojazdy samochodowe, motocykle, części” oraz „pozostałe” odnotowano spadek sprzedaży detalicznej, w efekcie udział sprzedaży zrealizowanej w tych grupach w sprzedaży detalicznej ogółem obniżył się w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego o 4,2 pkt (do 31,5%).

We wrześniu br. utrzymał się notowany od maja, wzrost wolumenu sprzedaży detalicznej w skali roku (2,9%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2004				2005					2004	
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	I-IX	IX	I-IX	
	analogiczny okres poprzedniego roku=100									struktura w %	
O g ó ł e m ^{a)}	113,6	111,3	104,0	101,1	99,6	96,8	104,1	100,1	102,9	100,0	100,0
w tym:											
pojazdy samochodowe, motocykle, części	124,6	112,9	101,5	75,7	88,2	85,0	96,4	89,4	93,3	9,3	11,0
paliwa stałe, ciekłe i gazowe	109,6	112,3	116,7	114,1	107,8	105,0	90,8	100,1	94,0	18,7	17,6
sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	107,7	103,7	102,7	102,6	107,0	104,3	112,3	107,8	110,6	18,9	17,6
żywność, napoje alkoholowe i bezalkoholowe oraz wyroby tytoniowe sprzedawane w wyspecjalizowanych punktach sprzedaży	110,2	118,7	109,6	117,2	110,6	100,3	99,3	102,9	100,1	8,9	8,7
pozostałe	115,8	106,9	98,9	89,4	83,6	85,5	99,9	89,7	102,3	22,2	24,7

^{a)} Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać m.in. ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę wolumenu sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w okresie trzech kwartałów była o 4,4% wyższa niż przed rokiem. Sprzedaż przedsiębiorstw hurtowych wzrosła w tym okresie o 5,0%, w tym przede wszystkim w przedsiębiorstwach zajmujących się dystrybucją żywności, wyrobów tytoniowych, a także półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu.

We wrześniu br. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych wzrosła w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 1,6%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych - o 2,0%.

Wstępne wyniki badania **koniunktury** z października br. wskazują, że przedsiębiorstwa handlowe nadal negatywnie i nieco gorzej niż przed miesiącem, oceniają sytuację w zakresie bieżącej sprzedaży. Najgorsze oceny notowano wśród jednostek o liczbie pracujących 10-49 osób, a w układzie branżowym - w przedsiębiorstwach branży „pojazdy samochodowe”. Najlepiej natomiast bieżącą sprzedaż oceniają jednostki o liczbie pracujących 250 osób i więcej oraz w branży „meble, rtv, agd”. Mniej pesymistyczne niż we wrześniu są prognozy sprzedaży na najbliższe trzy miesiące. Spadku sprzedaży spodziewają się zwłaszcza jednostki małe o liczbie pracujących do 9 osób oraz podmioty z branży „żywnościowej”. Najlepiej przyszłą sprzedaż oceniają przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 250 osób i więcej, a w podziale na branże – jednostki branży „meble, rtv, agd”.

Głównym czynnikiem ograniczającym działalność ankietowanych przedsiębiorstw handlowych jest w październiku br. nadal konkurencja na rynku (72,6% wskazań) oraz koszty zatrudnienia (53,5%). W porównaniu z oceną z ub. roku, wzrosła m.in. uciążliwość wysokich obciążeń na rzecz budżetu oraz kosztów zatrudnienia. Obniżyła się natomiast nieco liczba wskazań dotyczących niedostatecznego popytu.

W październiku br., w stosunku do analogicznego okresu ub. roku, zmniejszył się udział przedsiębiorstw handlowych, dla których głównym źródłem finansowania są fundusze własne (do 69,5%). Wzrosło natomiast znaczenie kredytu bankowego (do 24,4% wskazań) i kredytu kupieckiego (do 27,5% wskazań).

W okresie najbliższych sześciu miesięcy przedsiębiorstwa handlowe przewidują wzrost wydatków inwestycyjnych na poziomie dużo niższym niż prognozowano we wrześniu br. Największego wzrostu wydatków inwestycyjnych spodziewają się przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 250 i więcej osób oraz 50-249 osób, a w układzie branżowym - jednostki branży „pojazdy samochodowe” oraz „żywnościowej”.

Transport

W okresie trzech kwartałów br. **sprzedaż usług**⁶ w jednostkach transportu ogółem (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w cenach stałych była niższa o 1,4% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, przy czym w I półroczu spadek wyniósł 3,1%, a w III kwartale odnotowano wzrost o 1,8%. Spośród grup rodzajowych o dużym udziale w sprzedaży usług transportowych ogółem w okresie styczeń-wrzesień br. zwiększyła się sprzedaż w transporcie samochodowym – o 7,4%, spadek natomiast notowano w transporcie kolejowym – o 9,4%, lotniczym – o 6,2% i w działalności agencji transportowych – o 7,7%. We wrześniu br. sprzedaż usług transportowych była o 0,8% wyższa niż przed rokiem.

Taborem jednostek transportowych sektora publicznego i prywatnego (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) przewieziono w okresie styczeń-wrzesień br. 228,6 mln ton ładunków, tj. o 5,1% mniej niż przed rokiem. Wzrost przewozów obserwowano w transporcie samochodowym, rurociągowym i wodnym śródlądowym, natomiast spadek - w transporcie kolejowym, morskim i lotniczym. We wrześniu br. przewieziono 27,6 mln ton ładunków, tj. o 6,9% mniej niż przed rokiem, w tym spadek dotyczył transportu kolejowego, rurociągowego i morskiego, a wzrost – samochodowego, wodnego śródlądowego i lotniczego. W porównaniu z sierpniem br. średniodobowe przewozy ładunków wzrosły o 8,5%.

W grupie o największym udziale w przewozach ogółem, tj. **transportem kolejowym** przewieziono w okresie styczeń-wrzesień br. 109,5 mln ton ładunków, tj. o 9,8% mniej niż przed rokiem. W komunikacji wewnętrznej przewozy były niższe o ok. 12%, a w międzynarodowej – stanowiącej około 46% ogólnych przewozów transportem kolejowym (przed rokiem 45%) – spadły przewozy towarów importowanych (o ok. 14%), eksportowanych (o ok. 5%), natomiast wzrosły - ładunków tranzytowych (o ok. 11%). We wrześniu br. transportem kolejowym przewieziono 13,2 mln ton ładunków, tj. o 10,7% mniej niż przed rokiem. W porównaniu z sierpniem br. średniodobowe przewozy ładunków były wyższe o 8,3%.

Transportem samochodowym zarobkowym od początku roku przewieziono 68,9 mln ton ładunków, tj. o 14,1% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. We wrześniu br. przewozy wyniosły 8,6 mln ton ładunków, tj. o 10,8% więcej niż przed rokiem, przy czym znacznie wzrósł w tym okresie potencjał przewozowy transportu samochodowego – o 16,5%. W porównaniu z sierpniem br. średniodobowe przewozy ładunków wzrosły o 11,3%.

Transportem rurociągowym w okresie trzech kwartałów br. przetłoczono 41,2 mln ton ropy i produktów naftowych, tj. o 1,3% więcej niż przed rokiem. We wrześniu br. przetłoczono 4,6 mln ton tych produktów, tj. o 2,1% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku.

⁶ Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, bagażu, poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu, a także wpływy z działalności biur podróży, pilotów wycieczek, przewodników turystycznych.

Żegluga śródlądowa przewieziono w okresie styczeń-wrzesień br. 3,8 mln ton ładunków (o 1,1% więcej niż przed rokiem), natomiast we wrześniu – 0,6 mln ton (wzrost o 0,2% w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku).

Żegluga morską od początku roku przewieziono 5,3 mln ton ładunków (o 64,3% mniej niż przed rokiem). We wrześniu br. przewozy wyniosły 0,6 mln ton ładunków i były o 66,9% niższe od notowanych odpowiednio w ub. roku.

W portach morskich w okresie trzech kwartałów br. przeładowano 43,4 mln ton ładunków, tj. o 1,1% więcej niż przed rokiem. Wzrosły przeładunki zboża – o 30,2%, a także towarów z grupy „inne masowe” – o 4,3%, ropy – o 2,2% oraz drobnicy – o 0,5%, spadły natomiast rudy – o 29,5%, drewna – o 5,7% oraz węgla i koksu – o 0,8%. Spadek przeładunków odnotowano w portach Police (o 3,6%) i Świnoujście (o 7,7%), natomiast wzrost - w portach: Gdańsk (o 0,3%), Gdynia (o 10,0%), Szczecin (o 2,8%), Kołobrzeg (o 16,5%). We wrześniu br. przeładowano 5,8 mln ton ładunków, tj. o 15,1% więcej niż przed rokiem.

W okresie styczeń-wrzesień br. **środkami komunikacji publicznej** (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) przewieziono 745,9 mln pasażerów, tj. o 5,9% mniej niż przed rokiem. Zmniejszyły się przewozy wszystkimi rodzajami transportu, z wyjątkiem lotniczego (wzrost o 11,7%, do 3,5 mln) i żeglugi śródlądowej (wzrost o 28,3%, do 0,2 mln). Transportem kolejowym przewieziono 189,0 mln pasażerów (o 6,6% mniej niż przed rokiem), transportem samochodowym – 552,7 mln (spadek o 5,7%), a żegluga morską – 0,5 mln (spadek o 15,2%).

Łączność

W okresie trzech kwartałów br. **sprzedaż usług** w jednostkach łączności ogółem (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) obejmująca wpływy za usługi pocztowe i kurierskie oraz za usługi telekomunikacyjne była w cenach stałych o ok. 2% wyższa niż przed rokiem, przy czym dynamika sprzedaży usług telekomunikacyjnych była nieco większa niż usług pocztowych i kurierskich.

W końcu września br. liczba abonentów i użytkowników (usługi z przedpłata) **telefonii komórkowej** wyniosła 27,1 mln i była o 28,2% większa niż przed rokiem oraz o 17,5% wyższa niż w końcu ub. roku. W okresie trzech kwartałów br. przybyło 4,0 mln abonentów i użytkowników, tj. o 7,5% więcej niż przed rokiem.

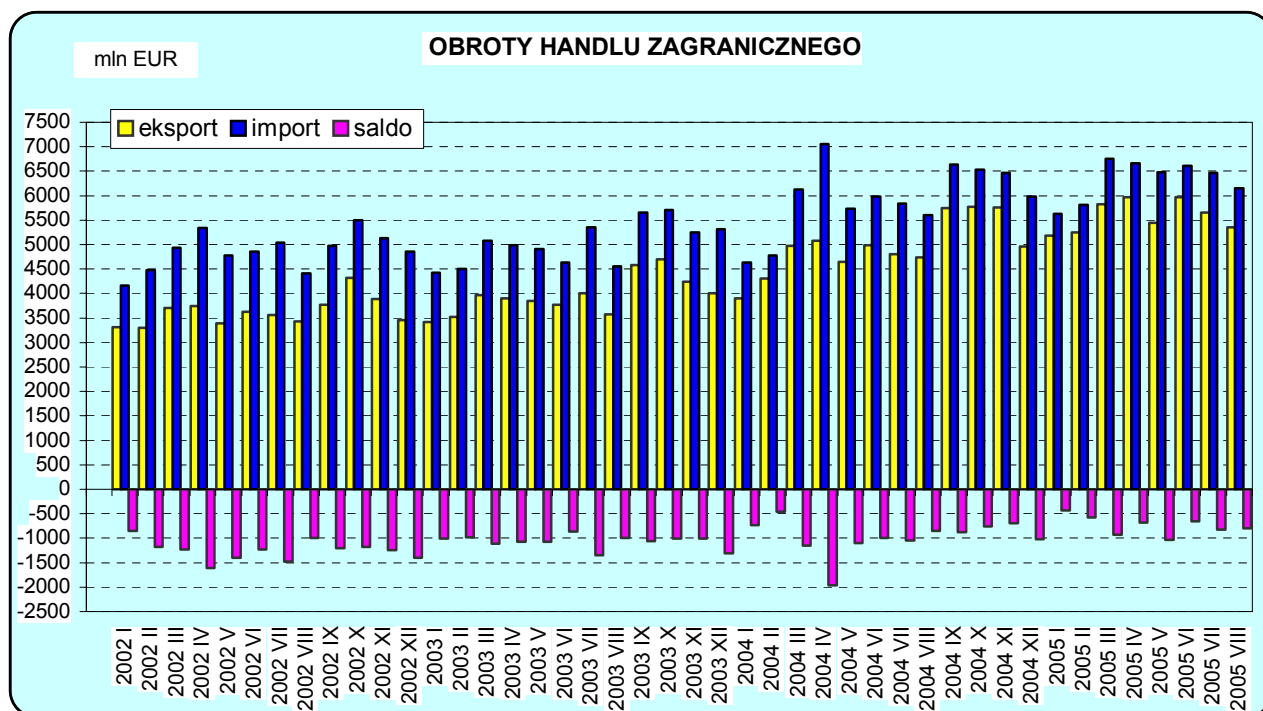
W końcu września br. liczba łączy głównych⁷ w sieci publicznej **telefonii przewodowej** wyniosła 12,4 mln i była o 1,6% mniejsza niż przed rokiem oraz 1,2% niższa niż w końcu ub. roku. W stosunku do grudnia ub. roku liczba łączy głównych zmalała w miastach o 1,1%, a na wsi - o 1,4%. W końcu września br. liczba łączy w dostęпах ISDN⁸ (instalowanych głównie w miastach) wyniosła 1,4 mln i była o 0,5% większa niż przed rokiem oraz o 0,4% wyższa niż w końcu ub. roku.

⁷ Standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) powiększone o liczbę łączy w dostęпах ISDN.

⁸ Telefoniczna sieć cyfrowa z integracją usług, umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transferu głosu, obrazu, faksów, danych.

Handel zagraniczny

W okresie styczeń-sierpień br. odnotowano wzrost eksportu (liczonego w złotych) w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku oraz spadek importu. Obroty liczone w euro i dolarach USA wzrosły we wszystkich grupach krajów. Ujemne saldo wymiany było mniejsze niż przed rokiem, głównie na skutek znacznej poprawy salda z krajami Unii Europejskiej. W imporcie ogółem zmniejszył się udział importu towarów z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne i na cele konsumpcyjne, a wzrósł - na zużycie pośrednie.

Eksport liczony w złotych w **cenach bieżących** był wyższy niż przed rokiem o 4,4% i wyniósł 183300,1 mln zł, a import obniżył się o 3,2% do 207627,3 mln zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 24327,2 mln zł (przed rokiem minus 38909,1 mln zł). Obroty liczone w euro wzrosły po stronie eksportu – o 19,2% do 44643,1 mln EUR, a po stronie importu – o 10,6% do 50568,0 mln EUR. Ujemne saldo wyniosło 5924,9 mln EUR (w okresie styczeń-sierpień ub. roku minus 8291,5 mln EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 57147,2 mln USD i był wyższy o 24,6%, a import – 64713,5 mln USD, tj. o 15,5% wyższy niż przed rokiem. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 7566,3 mln USD (przed rokiem minus 10140,1 mln USD).

Eksport w **cenach stałych** w okresie styczeń-lipiec br. był o 9,8% wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku, a import - o 2,2%. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zwiększył się o 6,3%, a z krajami Europy Środkowo-Wschodniej - o 24,1%. Wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE wzrósł o 0,4%, a z krajów Europy Środkowo-Wschodniej - obniżył się o 0,5%.

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych były niższe o 4,9% niż w okresie styczeń-lipiec ub. roku, a towarów importowanych - o 6,0%. **Wskaźnik terms of trade** ogółem wyniósł 101,2, w tym w wymianie z krajami UE - 101,4, a w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej - 88,0. Pogorszenie się warunków wymiany handlowej z krajami Europy Środkowo-Wschodniej było przede wszystkim rezultatem wzrostu cen importowanych paliw.

Obroty handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VIII 2005						2004	2005
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-VIII 2004=100			I-VIII	
				w zł	w EUR	w USD	struktura w %	
EKSPORT	183300,1	44643,1	57147,2	104,4	119,2	124,6	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	154083,0	37533,0	48071,9	101,6	116,1	121,3	86,4	84,1
w tym Unia Europejska.....	141634,8	34500,4	44184,9	99,7	114,0	119,1	80,9	77,3
w tym strefa euro	100194,1	24408,0	31278,9	99,1	113,3	118,5	57,6	54,7
Kraje rozwijające się	11493,5	2795,1	3570,0	125,4	142,8	149,0	5,2	6,3
Kraje Europy Śr.-Wsch.	17723,6	4315,0	5505,3	120,1	136,7	142,6	8,4	9,6
IMPORT	207627,3	50568,0	64713,5	96,8	110,6	115,5	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	154464,4	37619,9	48164,0	94,1	107,5	112,4	76,6	74,4
w tym Unia Europejska.....	137401,9	33463,7	42843,8	92,9	106,1	110,9	69,0	66,2
w tym strefa euro	105077,8	25593,4	32768,5	93,1	106,3	111,2	52,6	50,6
Kraje rozwijające się	30130,9	7337,3	9385,4	102,0	116,4	121,5	13,8	14,5
Kraje Europy Śr.-Wsch.	23032,0	5610,8	7164,1	111,2	126,7	132,0	9,6	11,1
SALDO	-24327,2	-5924,9	-7566,3	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	-381,4	-86,9	-92,1	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska.....	4232,9	1036,7	1341,1	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	-4883,7	-1185,4	-1489,6	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-18637,4	-4542,2	-5815,4	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-5308,4	-1295,8	-1658,8	x	x	x	x	x

W strukturze geograficznej obrotów handlowych w okresie styczeń-sierpień br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, zwiększył się udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej i krajów rozwijających się, a obniżył się – krajów rozwiniętych, w tym Unii Europejskiej. Eksport do krajów **Unii Europejskiej** zmniejszył się w tym okresie o 0,3% do 141634,8 mln zł, natomiast import – o 7,1% do 137401,9 mln zł. Dodatkowo saldo wyniosło 4232,9 mln zł, wobec minus 5932,4 mln zł przed rokiem. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 34500,4 mln EUR, a w imporcie – 33463,7 mln EUR i były większe niż przed rokiem odpowiednio o 14,0% i o 6,1%. Dodatkowo saldo wyniosło 1036,7 mln EUR, wobec minus 1263,3 mln EUR przed rokiem. Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 77,3% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów – 66,2% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 80,9% i 69,0% w analogicznym okresie ub. roku).

Wartość obrotów z **Niemcami** – naszym głównym partnerem handlowym – obniżyła się, w porównaniu z okresem styczeń-sierpień ub. roku, w eksporcie o 3,8% do poziomu 52231,8 mln zł (12723,1 mln EUR), a w imporcie – o 2,0% do 51433,1 mln zł (12524,5 mln EUR). Wymiana zamknęła się dodatnim saldem 798,7 mln zł (198,6 mln EUR), wobec dodatniego salda 1830,4 mln zł (386,4 mln EUR) przed rokiem. Udział Niemiec w eksporcie ogółem obniżył się z 30,9% przed rokiem do 28,5%, natomiast w imporcie – wzrósł z 24,5% do 24,8%.

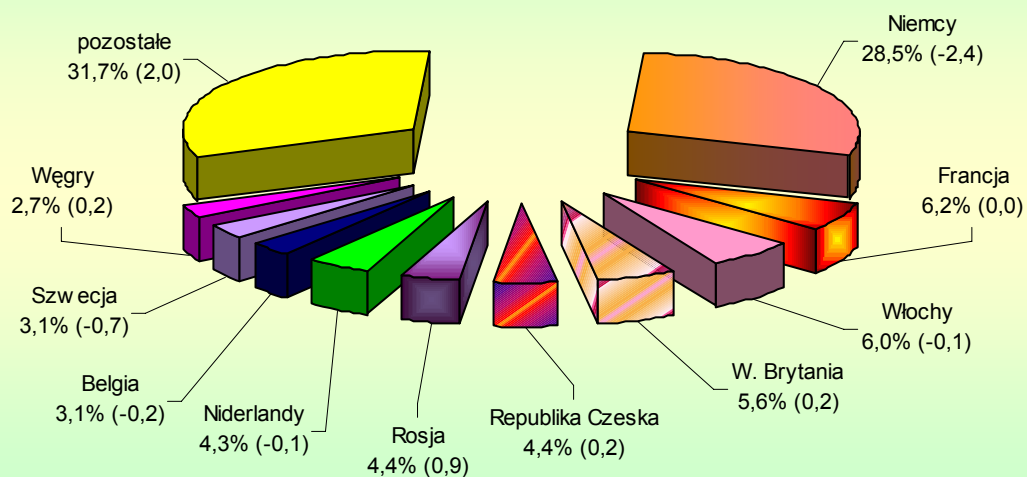
W wymianie z Niemcami wg sekcji SITC obserwowano spadek eksportu m.in.: maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego – o 6,7%, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca – o 4,3% oraz różnych wyrobów przemysłowych – o 2,8%, natomiast zwiększył się eksport m.in. żywności i zwierząt żywych – o 16,3% oraz chemikaliów i produktów pokrewnych – o 1,0%. W imporcie odnotowano spadek dostaw m.in.: maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego – o 6,6%, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca – o 3,4%, różnych wyrobów przemysłowych – o 3,0% oraz chemikaliów i produktów pokrewnych – o 0,5%, a zwiększył się import m.in. paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych – o 77,4%, żywności i zwierząt żywych – o 23,9% oraz surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw – o 19,0%.

Wśród naszych partnerów handlowych kolejne pozycje zajmowały: w eksporcie – Francja (6,2%), Włochy (6,0%), W. Brytania (5,6%), Republika Czeska i Rosja (po 4,4%), Niderlandy (4,3%), Belgia i Szwecja (po 3,1%) oraz Węgry (2,7%), a w imporcie – Rosja (8,4%), Włochy (7,1%), Francja (6,1%), Chiny (5,1%), Republika Czeska (3,6%), Niderlandy (3,5%), W. Brytania (3,1%), Belgia (2,6%) oraz Stany Zjednoczone (2,5%).

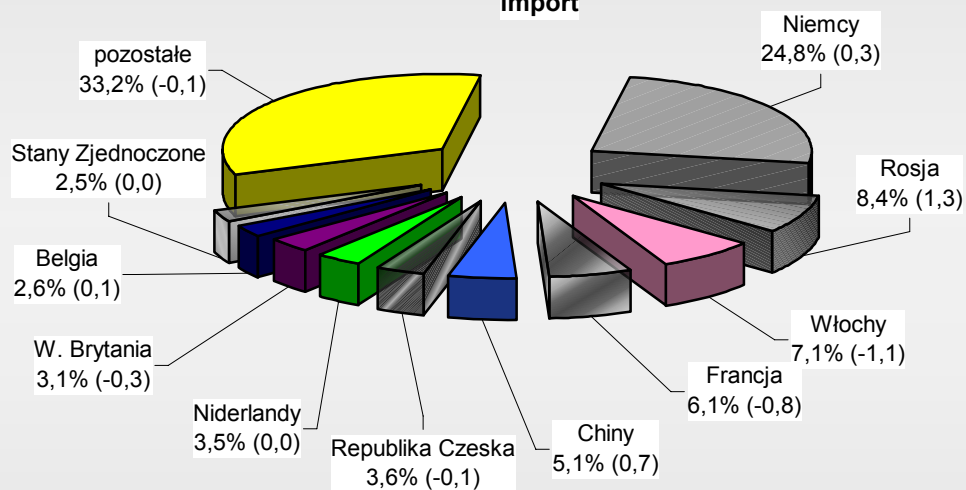
Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** w okresie styczeń-sierpień br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, wzrosły w eksporcie o 20,1% do poziomu 17723,6 mln zł (4315,0 mln EUR), a w imporcie – o 11,2% do 23032,0 mln zł (5610,8 mln EUR). Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 5308,4 mln zł (minus 1295,8 mln EUR), wobec ujemnego salda 5961,1 mln zł (minus 1271,5 mln EUR) przed rokiem. Eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej stanowił 9,6% eksportu ogółem, a import – 11,1% importu ogółem (wobec odpowiednio 8,4% i 9,6% przed rokiem).

STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
w okresie I-VIII 2005 r.

eksport

import

Zmiany do okresu I-VIII 2004 r. (w pkt)

Po ośmiu miesiącach br. **Rosja** zajmowała 6 miejsce wśród odbiorców polskich towarów oraz 2 miejsce wśród dostawców towarów na nasz rynek (przed rokiem odpowiednio 7 i 3 miejsce). Eksport do Rosji zwiększył się o 30,0% i wyniósł 8016,8 mln zł (1952,5 mln EUR), a import z Rosji wzrósł o 13,9% do poziomu 17339,5 mln zł (4223,2 mln EUR). Ujemne saldo obrotów wyniosło 9322,7 mln zł (minus 2270,7 mln EUR), wobec minus 9057,6 mln zł (minus 1933,9 mln EUR) przed rokiem. Udział Rosji w eksporcie ogółem wzrósł z 3,5% w okresie styczeń-sierpień ub. roku do 4,4%, a w imporcie - z 7,1% do 8,4%.

W obrotach z Rosją zwiększył się eksport towarów we wszystkich sekcjach SITC, z wyjątkiem olejów, tłuszczów i wosków roślinnych i zwierzęcych, w tym m.in.: różnych wyrobów przemysłowych – o 43,4%, maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego – o 40,0%, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca - o 30,0%, chemikaliów i produktów pokrewnych - o 19,5% oraz żywności i zwierząt żywych - o 15,7%. W imporcie z Rosji odnotowano m.in. wzrost dostaw paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych – o 18,4%, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca - o 6,8% oraz chemikaliów i produktów pokrewnych – o 2,5%, obniżył się natomiast import m.in. surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw - o 23,9%.

W obrotach towarowych ogółem według sekcji **SITC**, w porównaniu z okresem styczeń-sierpień ub. roku, odnotowano wzrost eksportu we wszystkich sekcjach, oprócz surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw. W imporcie zwiększyły się dostawy paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, żywności i zwierząt żywych oraz napojów i tytoniu. W pozostałych sekcjach wystąpił spadek dostaw. Wzrósł udział w eksporcie m.in. żywności i zwierząt żywych, chemikaliów i produktów pokrewnych oraz maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, a zmniejszył się - m.in. towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca oraz różnych wyrobów przemysłowych. W imporcie zwiększył się udział m.in. paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, żywności i zwierząt żywych oraz chemikaliów i produktów pokrewnych, a obniżył się – m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego.

Dynamika i struktura obrotów wg sekcji SITC (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VIII 2005		I-VIII 2004	I-VIII 2005
	w mln zł	I-VIII 2004=100	struktura w %	
EKSPORT	183300,1	104,4	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	15648,9	119,3	7,5	8,5
Napoje i tytoń	1170,0	159,6	0,4	0,6
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	4212,5	91,8	2,6	2,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	9594,1	100,0	5,5	5,2
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	211,3	265,9	0,1	0,1
Chemikalia i produkty pokrewne	12356,7	112,0	6,3	6,7
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca ..	42197,6	100,3	24,0	23,0
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	70837,7	104,8	38,5	38,7
Różne wyroby przemysłowe	27033,8	101,2	15,2	14,8

Wyszczególnienie	I-VIII 2005		I-VIII 2004	I-VIII 2005
	w mln zł	I-VIII 2004=100	struktura w %	
IMPORT	207627,3	96,8	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	10664,2	108,6	4,6	5,1
Napoje i tytoń	904,4	107,4	0,4	0,4
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	6598,7	91,2	3,4	3,2
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	22748,5	123,3	8,6	11,0
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	683,2	85,4	0,4	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne	30891,6	99,2	14,5	14,9
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	43328,5	96,1	21,0	20,9
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	74613,6	89,4	38,9	35,9
Różne wyroby przemysłowe	17119,9	97,3	8,2	8,3

W porównaniu z okresem styczeń-sierpień ub. roku eksport **produktów rolno-spożywczych** był wyższy o 21,6% i wyniósł 17897,8 mln zł (4356,8 mln EUR), a import wzrósł o 7,2% i ukształtował się na poziomie 13567,9 mln zł (3306,3 mln EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem 4329,9 mln zł (1050,5 mln EUR), wobec dodatniego salda 2064,0 mln zł (447,2 mln EUR) w analogicznym okresie ub. roku, przy czym ujemne saldo odnotowano tylko w wymianie z krajami rozwijającymi się – minus 2102,1 mln zł (minus 513,0 mln EUR). Udział produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem wyniósł 9,8% (wobec 8,4% przed rokiem), a w imporcie ogółem – 6,5% (wobec 5,9%).

Odnotowano wzrost eksportu produktów rolno-spożywczych do wszystkich grup krajów: do krajów rozwijających się – o 34,4%, do krajów rozwiniętych - o 22,5% (w tym do UE - o 25,3%) oraz do krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 10,9%. W imporcie zwiększyły się obroty z krajami rozwiniętymi - o 10,9% (w tym z UE - o 12,1%), natomiast obniżyły się - z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 4,9% i z krajami rozwijającymi się – o 0,4%.

W strukturze geograficznej eksportu produktów rolno-spożywczych, w porównaniu z okresem styczeń-sierpień ub. roku, zwiększył się udział krajów rozwiniętych z 77,1% do 77,7% (w tym UE – z 71,3% do 73,5%) i krajów rozwijających się - z 7,2% do 7,9%, natomiast obniżył się udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej z 15,7% do 14,4%. Łącznie na rynki krajów rozwiniętych i krajów Europy Środkowo-Wschodniej skierowano 92,1% eksportu produktów rolno-spożywczych. W imporcie 70,9% dostaw produktów rolno-spożywczych pochodziło z krajów rozwiniętych, w tym 63,9% z UE (przed rokiem odpowiednio 68,5% i 61,1%), 25,9% - z krajów rozwijających się (przed rokiem 27,9%) oraz 3,2% - z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (przed rokiem 3,6%).

Obroty towarowe produktów rolno-spożywczych (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VIII 2005							
	eksport				import			
	w mln zł	w mln EUR	I-VIII 2004=100	struktura w %	w mln zł	w mln EUR	I-VIII 2004=100	struktura w %
Produkty rolno-spożywcze	17897,8	4356,8	121,6	100,0	13567,9	3306,3	107,2	100,0
przetwory spożywcze	7374,6	1795,4	117,6	41,2	5596,0	1362,4	105,0	41,2
zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	6619,4	1610,5	132,5	37,0	2849,6	694,2	130,3	21,0
produkty pochodzenia roślinnego	3705,6	902,7	110,0	20,7	4442,1	1083,9	101,4	32,8
oleje i tłuszcze	198,2	48,2	226,7	1,1	680,2	165,8	89,4	5,0

W okresie styczeń-sierpień br. sprowadzono z zagranicy 340,6 tys. t zbóż o wartości 324,8 mln zł (79,4 mln EUR), tj. o 53,1% mniej niż przed rokiem. Importowano przede wszystkim pszenicę i mieszankę żyta z pszenicą (174,7 tys. t), ryż (70,6 tys. t), jęczmień (70,2 tys. t), kukurydzę (15,8 tys. t). Dostawy zbóż pochodziły głównie z Republiki Czeskiej, Włoch, Słowacji, Niemiec, Grecji, Kazachstanu i Węgier. Wyeksportowano 477,6 tys. t zbóż o wartości 231,7 mln zł (56,3 mln EUR).

Wartość **obrotu uszlachetniającego** w okresie styczeń-sierpień br. stanowiła 10,7% eksportu i 7,2% importu ogółem.

W strukturze **rozdysponowania importu wg głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem styczeń-sierpień ub. roku, obniżył się udział importu towarów z przeznaczeniem na **dobry inwestycyjny** z 19,2% do 17,4% i z przeznaczeniem na **cele konsumpcyjne** - z 19,1% do 18,7%, natomiast wzrósł udział importu towarów z przeznaczeniem na **zużycie pośrednie** z 61,7% do 63,9%. Odnotowano spadek importu towarów z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne o 12,3% i na cele konsumpcyjne - o 5,2% oraz nieznaczny wzrost importu towarów z przeznaczeniem na zużycie pośrednie (o 0,3%). Najwyższy udział w imporcie na zużycie pośrednie miały w okresie styczeń-sierpień br. towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone (głównie żelazo i stal, papier i tektura, chemikalia organiczne) – 53,1%, części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych (głównie urządzenia elektryczne do zabezpieczania obwodów elektrycznych oraz lampy elektronowe i układy scalone) – 13,7% oraz paliwa i smary nieprzetworzone (głównie oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z minerałów bitumicznych, surowe) – 12,0%. W imporcie dóbr inwestycyjnych najwyższy udział stanowiły maszyny do automatycznego przetwarzania danych i urządzenia do tych maszyn (12,1%), urządzenia nadawcze dla radiotelefonii, radiotelegrafii, radiofonii lub telewizji (7,1%) oraz maszyny i urządzenia mechaniczne wyspecjalizowane do poszczególnych zastosowań przemysłowych (5,8%). W imporcie towarów konsumpcyjnych największy udział miały towary konsumpcyjne nietrwałego użytku (głównie leki, preparaty perfumeryjne, kosmetyczne i toaletowe) – 31,2%, towary konsumpcyjne półtrwałego użytku (głównie artykuły z tworzyw sztucznych i obuwie) – 18,8% oraz samochody osobowe - 17,4 %.

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji

Rachunek bieżący bilansu płatniczego⁹ w sierpniu br. zamknął się ujemnym saldem w wysokości 380 mln EUR (przed rokiem minus 338 mln EUR). Największy wpływ na pogorszenie salda rachunku bieżącego miało pogłębienie się ujemnego salda dochodów (o 88 mln EUR) oraz salda obrotów towarowych (o 69 mln EUR). Obniżeniu uległo także saldo transferów bieżących (o 40 mln EUR). Dodatkowo saldo usług wzrosło o 155 mln EUR.

Przychody z tytułu dochodów zwiększyły się o 19,8% (do 188 mln EUR), a rozchody – o 16,2% (do 852 mln EUR). Saldo dochodów pogłębiło się z minus 576 mln EUR do minus 664 mln EUR.

Eksport towarów zwiększył się o 15,1% (do 6041 mln EUR), a import – o 15,5% i wyniósł 6409 mln EUR. Saldo obrotów towarowych pogorszyło się z minus 299 mln EUR do minus 368 mln EUR.

Saldo transferów bieżących wyniosło 453 mln EUR (przed rokiem 493 mln EUR). Przychody z tytułu transferów bieżących zmniejszyły się o 10,2% (do 663 mln EUR), natomiast rozchody - o 14,3% (do 210 mln EUR).

Saldo usług wyniosło 199 mln EUR (przed rokiem 44 mln EUR). Przychody z usług ukształtowały się na poziomie 1236 mln EUR (o 19,0% wyższym), a rozchody z tytułu usług wzrosły o 4,2% (do 1037 mln EUR).

Ceny

Obserwowane od III kwartału ub. roku osłabienie dynamiki cen w podstawowych obszarach gospodarki narodowej utrzymało się w kolejnych okresach br. W okresie trzech kwartałów br. średnie miesięczne tempo wzrostu cen zarówno towarów i usług konsumpcyjnych, jak i producentów w przemyśle i budownictwie było znacznie niższe niż przed rokiem.

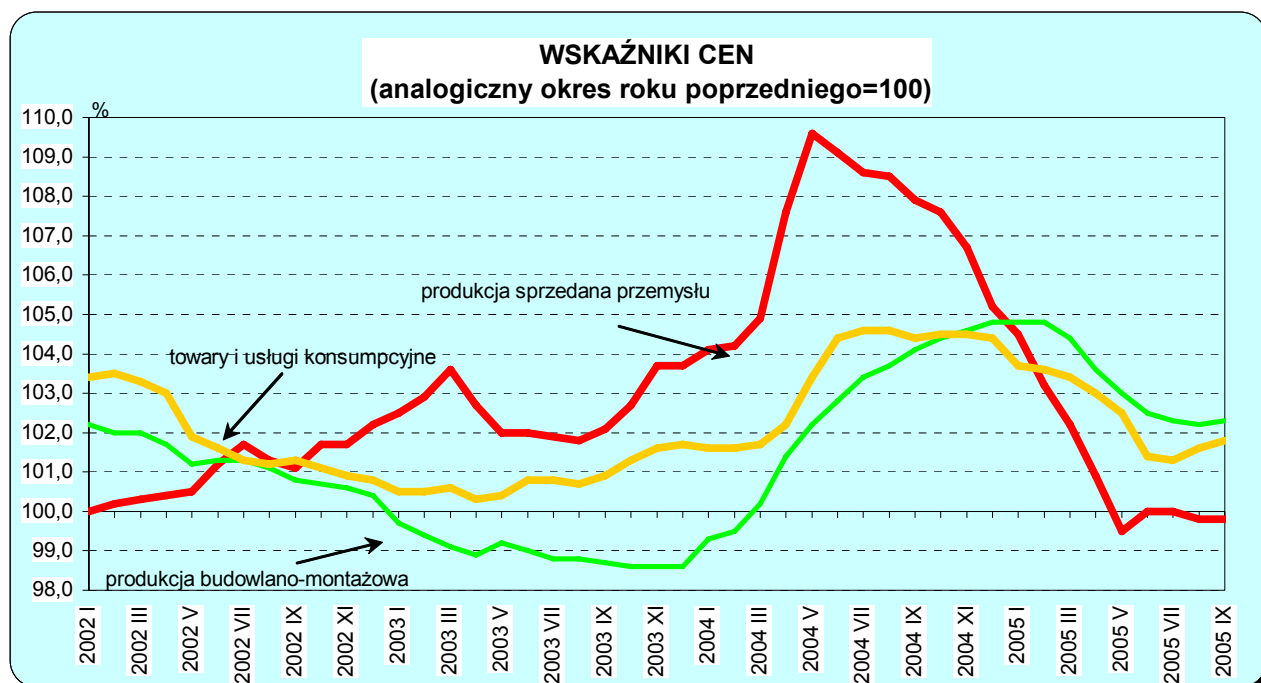
⁹ Stanowi komponent bilansu płatniczego, który jest statystycznym zestawieniem obrotów z zagranicą, prezentującym w usystematyzowany sposób transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami i nierezydentami). Bilans płatniczy oprócz rachunku bieżącego, uwzględnia także rachunek kapitałowy i finansowy, saldo błędów i opuszczeń oraz oficjalne aktywa rezerwowe.

Znaczna część obrotów bilansu płatniczego pochodzi z zamkniętego systemu zbierania danych o transakcjach rozliczanych przez polski system bankowy. Banki przesyłają do NBP informacje zarówno o transakcjach swoich, jak i wykonywanych w imieniu klientów banków. Dane pochodzące z banków są uzupełniane informacjami pochodzącymi bezpośrednio z przedsiębiorstw, z badań statystyki publicznej oraz Instytutu Turystyki.

Opracowano na podstawie materiałów NBP: „Bilans Płatniczy”.

Średnie miesięczne tempo wzrostu w podstawowych obszarach gospodarki narodowej kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2004						2005			
	tempo wzrostu cen (w %) – kwartały									
	I-IV	I-III	I	II	III	IV	I	II	III	I-III
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu	0,4	0,7	1,0	1,1	0,1	-0,4	0,0	0,3	0,1	0,1
górnictwo	1,2	2,0	4,1	0,7	1,1	-1,0	1,3	0,9	-0,5	0,6
przetwórstwo przemysłowe.....	0,4	0,7	1,0	1,2	0,1	-0,5	-0,2	0,2	0,1	0,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,8	0,3	0,2	0,5
Ceny produkcji budowlano-montażowej	0,4	0,5	0,3	0,8	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych	0,4	0,4	0,3	0,9	-0,1	0,3	0,1	0,2	0,0	0,1
żywność i napoje bezalkoholowe.....	0,6	0,6	0,5	1,8	-0,7	0,8	-0,1	0,1	-0,6	-0,2
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	0,2	0,3	0,1	0,4	0,3	0,0	0,2	0,5	0,2	0,3
odzież i obuwie	-0,3	-0,4	-0,9	0,1	-0,5	0,1	-1,3	-0,1	-0,7	-0,7
mieszkanie.....	0,3	0,4	0,2	0,7	0,2	0,2	0,4	0,1	0,2	0,2
zdrowie.....	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,0	0,5	0,2	0,1	0,3
transport	0,8	1,0	1,2	1,3	0,4	0,2	-0,2	0,9	1,5	0,7
łącznie.....	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
rekreacja i kultura.....	0,1	0,1	0,0	0,4	0,0	-0,1	0,2	0,1	0,0	0,1
edukacja	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	1,1	0,1	0,0	0,2	0,1

Według wstępnych danych, wzrost **cen produkcji sprzedanej przemysłu** w okresie trzech kwartałów br. był znacznie niższy niż przed rokiem (1,2%, wobec 6,6%). Najbardziej, ale zdecydowanie mniej niż przed rokiem, wzrosły ceny w górnictwie (5,3%, wobec 19,0%). Wysoki

wzrost odnotowano również w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (4,2%, wobec 0,6% przed rokiem). W przetwórstwie przemysłowym producenci podnieśli ceny o 0,4% (wobec 6,7%), w tym wzrosły przede wszystkim ceny produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 31,4%). W większości pozostałych działów notowano natomiast spadek cen – dotyczył on m.in. produkcji metali (o 9,5%), wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 2,0%), wyrobów z metali (o 1,8%) oraz artykułów spożywczych i napojów (o 1,5%).

We wrześniu br. ceny produkcji sprzedanej przemysłu były o 0,2% niższe niż przed rokiem (w ub. roku notowano odpowiednio wzrost o 7,9%). Najbardziej podniesiono ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (o 4,2%). W górnictwie notowano wzrost cen o 2,3%, a w przetwórstwie przemysłowym – spadek o 1,1% (w tym m.in. w produkcji metali – o 11,8%, wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych - o 3,5% oraz artykułów spożywczych i napojów – o 2,7%, przy znacznym wzroście cen w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – o 22,1%).

Szacuje się, że w wyniku notowanego w kolejnych miesiącach br. wzrostu, **ceny produkcji budowlano-montażowej** były we wrześniu br. o 1,9% wyższe niż w grudniu ub. roku (wobec 4,4% odpowiednio przed rokiem). Wzrost cen produkcji budowlano-montażowej w skali roku wyniósł we wrześniu br. 2,3% (wobec 4,1%).

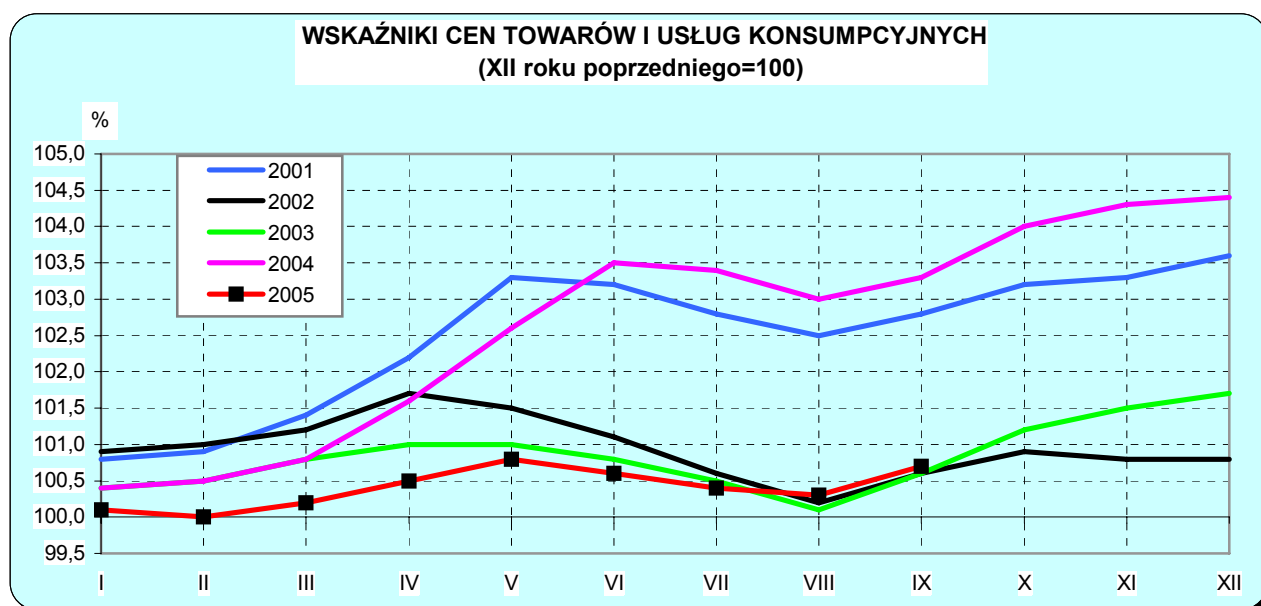
Według wstępnych danych, we wrześniu br. ceny produkcji sprzedanej przemysłu pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego w sierpniu, a produkcji budowlano-montażowej – wzrosły o 0,2%.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu				Ceny produkcji budowlano- montażowej
	ogółem	górnictwo	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	
2004	Grudzień roku poprzedniego=100				
IX.....	106,6	119,0	106,7	100,6	104,4
2005	Miesiąc poprzedni=100				
IX.....	101,2	105,3	100,4	104,2	101,9
2005	Miesiąc poprzedni=100				
I	100,1	104,4	99,4	102,1	100,2
II	99,5	99,4	99,4	100,1	100,1
III.....	100,5	100,2	100,6	100,2	100,2
IV.....	100,7	100,7	100,8	100,1	100,3
V.....	99,8	100,1	99,8	100,1	100,2
VI.....	100,3	101,9	100,1	100,6	100,2
VII	100,2	100,1	100,1	100,7	100,3
VIII.....	100,1	98,6	100,2	100,0	100,2
IX.....	100,0	99,9	100,0	100,0	100,2

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu				Ceny produkcji budowlano- montażowej
	ogółem	górnictwo	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	
2005	Analogiczny okres roku poprzedniego=100				
I	104,5	114,4	103,9	102,7	104,8
II	103,2	109,5	102,6	102,8	104,8
III.....	102,2	106,4	101,6	102,9	104,4
IV.....	100,9	101,3	100,4	103,0	103,6
V	99,5	102,9	98,6	102,9	103,0
VI.....	100,0	107,1	98,9	103,5	102,5
VII	100,0	104,9	98,9	104,2	102,3
VIII.....	99,8	102,3	98,9	104,2	102,2
IX.....	99,8	102,3	98,9	104,2	102,3
I-III	103,3	110,0	102,7	102,8	104,7
IV-VI	100,1	103,7	99,3	103,1	103,0
VII-IX.....	99,9	103,2	98,9	104,2	102,3
I-IX	101,1	105,5	100,3	103,4	103,3

W okresie styczeń-wrzesień br. **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** rosły także wolniej niż przed rokiem (0,7%, wobec 3,3%), co było spowodowane głównie znacznym spowolnieniem dynamiki cen żywności. Mniej niż przed rokiem wzrosły m.in. ceny związane z transportem oraz mieszkaniem. Największy wpływ na poziom wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych miał w okresie trzech kwartałów br. wzrost cen związanych z transportem oraz mieszkaniem, który podniósł wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,6 pkt i 0,5 pkt. Spadek cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz odzieży i obuwia obniżył natomiast ten wskaźnik odpowiednio o 0,5 pkt i 0,3 pkt.

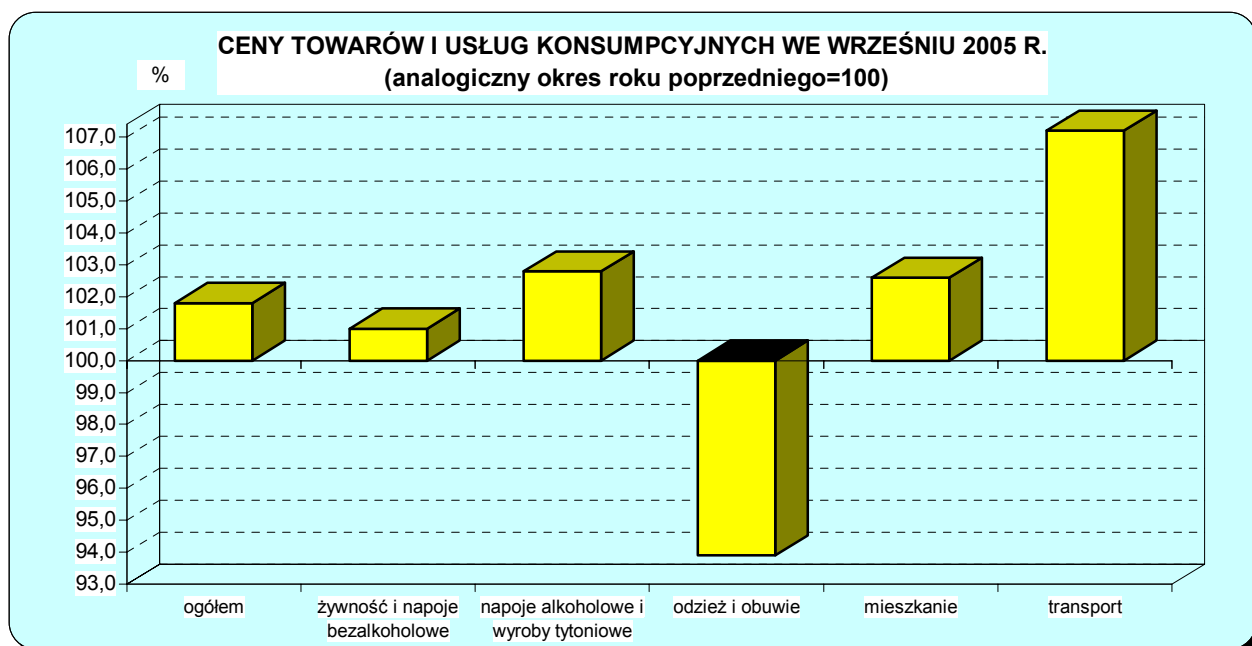
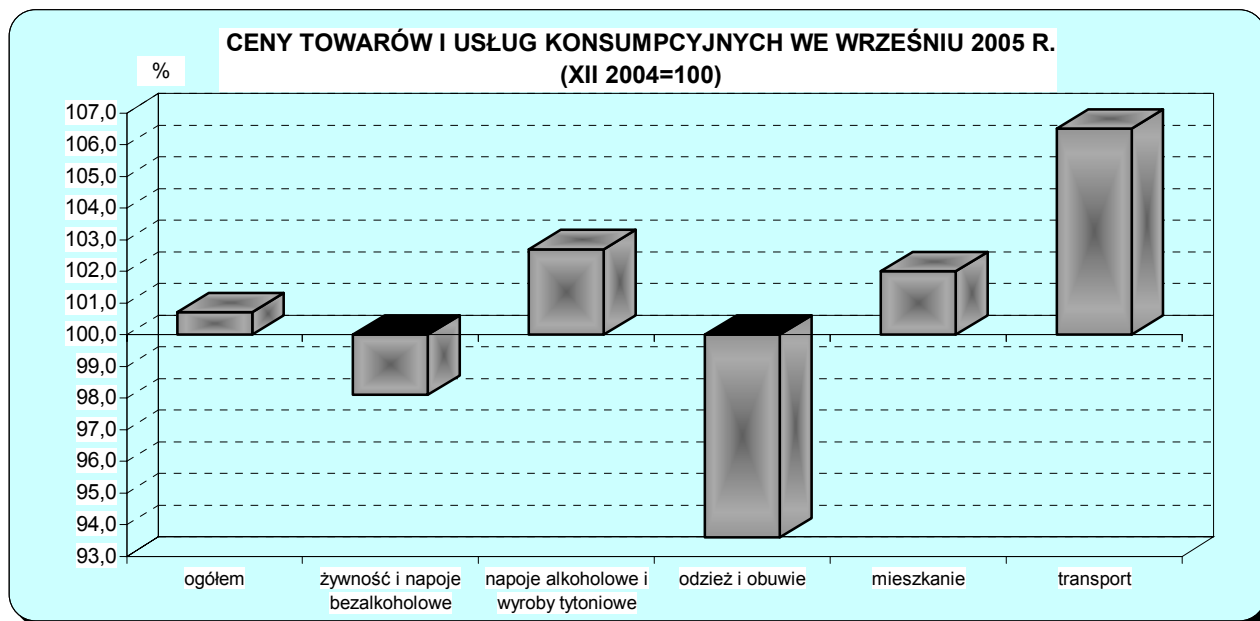

W okresie trzech kwartałów br. w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły o 2,5% (wobec 3,2% odpowiednio przed rokiem). Najbardziej wzrosły ceny związane z transportem (o 5,2%), edukacją (o 3,7%), mieszkaniem (o 3,4%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 2,9%). Obniżyły się natomiast m.in. ceny odzieży i obuwia (o 5,2%).

Wrzesień br. był drugim z kolei miesiącem przyspieszenia wzrostu cen konsumpcyjnych w skali roku (1,8%, wobec 1,6% w sierpniu).

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łączność	rekreacja i kultura	edukacja
2004	Grudzień roku poprzedniego=100									
IX.....	103,3	105,1	102,3	96,2	103,5	101,4	108,9	99,7	101,1	100,7
2005	Miesiąc poprzedni=100									
IX.....	100,7	98,1	102,7	93,6	102,0	102,4	106,5	100,1	100,9	100,8
2005	Analogiczny okres roku poprzedniego=100									
I	100,1	99,8	100,1	98,2	101,0	101,3	98,4	100,0	100,4	100,1
II	99,9	99,7	100,1	98,5	100,1	100,1	100,6	100,0	100,0	100,0
III.....	100,1	100,2	100,3	99,4	100,1	100,1	100,3	100,3	100,2	100,1
IV.....	100,4	100,5	100,5	99,9	100,0	100,2	102,0	100,0	100,3	100,1
V	100,3	100,9	100,6	100,0	100,1	100,1	100,2	100,0	100,0	100,0
VI.....	99,8	98,8	100,5	99,9	100,1	100,2	100,4	99,9	100,0	100,0
VII	99,8	98,3	100,3	99,4	100,4	100,2	101,6	100,0	100,4	100,0
VIII	99,9	99,4	100,2	98,8	100,1	100,1	101,2	100,0	100,0	100,0
IX.....	100,4	100,6	100,2	99,6	100,2	100,1	101,7	100,1	99,6	100,5
2005	Analogiczny okres roku poprzedniego=100									
I	103,7	106,7	102,2	95,4	104,6	102,7	105,4	99,5	100,2	103,9
II	103,6	105,9	102,2	95,4	104,5	102,7	105,4	99,5	100,6	103,8
III.....	103,4	105,3	102,5	95,3	104,4	102,5	104,7	100,0	101,1	103,8
IV.....	103,0	103,7	102,5	95,1	104,3	102,5	105,8	100,0	101,4	103,8
V	102,5	104,3	102,6	94,7	102,7	102,5	103,0	100,1	101,1	103,7
VI.....	101,4	100,4	103,0	94,6	102,6	102,4	103,6	100,0	100,6	103,7
VII	101,3	99,2	102,9	94,6	102,7	102,5	105,6	100,0	100,5	103,7
VIII	101,6	100,5	102,8	94,2	102,7	102,5	106,3	100,0	100,4	103,7
IX.....	101,8	101,0	102,8	93,9	102,6	102,5	107,2	100,1	100,6	103,5
I-III.....	103,6	105,9	102,3	95,4	104,5	102,6	105,2	99,7	100,7	103,8
IV-VI	102,3	102,8	102,7	94,8	103,2	102,5	104,1	100,0	101,0	103,7
VII-IX	101,6	100,2	102,8	94,2	102,7	102,5	106,4	100,0	100,5	103,7
I-IX	102,5	102,9	102,6	94,8	103,4	102,5	105,2	99,9	100,7	103,7

Ceny **żywności i napojów bezalkoholowych** obniżyły się w okresie styczeń-wrzesień br. o 1,9% (wobec wysokiego wzrostu o 5,1% przed rokiem). Sezonowy spadek cen obserwowano od czerwca do sierpnia, ale obniżyły się one również w styczniu i lutym. Tańsze niż w grudniu ub. roku były we wrześniu br. m.in. warzywa (o 12,5%) oraz cukier (o 10,8%). Ceny olejów i pozostałych tłuszczów obniżyły się o 3,3%, w tym tłuszczów zwierzęcych – o 5,8%, a roślinnych – o 0,5%. Istotny wpływ na spadek cen żywności miały obniżki cen mięsa (o 1,9%), przy czym mniej niż w grudniu ub. roku należało zapłacić za mięso wieprzowe (o 5,5%) i wędliny (o 2,2%), podrożał natomiast drób (o 1,4%) oraz mięso wołowe (o 3,9%). W okresie trzech kwartałów br. obniżyły się także ceny pieczywa i produktów zbożowych (o 0,6%, w tym zwłaszcza mąki i ryżu)

oraz artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 0,4%, przy czym spadły ceny jaj i serów, a wzrosły – mleka). Podniesiono natomiast ceny ryb (o 1,8%) i owoców (o 4,4%). Napoje bezalkoholowe podrożały w okresie dziewięciu miesięcy br. o 0,7%.

We wrześniu br. wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku wyniósł 1,0% i był dużo niższy od notowanego odpowiednio przed rokiem (8,1%). Znacznie wzrosły ceny owoców (o 16,7%) i warzyw (o 13,4%). Podrożały również ryby (o 3,0%) oraz artykuły w grupie „mleko, sery i jaja” (o 1,1%). Obniżyły się natomiast ceny pieczywa i produktów zbożowych (o 0,7%), mięsa (o 1,2%, w tym wieprzowego – o 6,0% i wędlin – o 1,4%, przy wzroście cen mięsa wołowego – o 4,7% i drobiu – o 3,6%) oraz olejów i pozostałych tłuszczów (o 1,6%). Znacznie (o 13,3%) spadły także ceny cukru. Napoje bezalkoholowe były droższe niż we wrześniu ub. roku o 0,8%.

W okresie trzech kwartałów br. **napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe** podrożały o 2,7% (wobec 2,3% w analogicznym okresie ub. roku), głównie w wyniku wysokiego wzrostu cen wyrobów tytoniowych (o 6,8%), przy nieznacznych podwyżkach cen napojów alkoholowych (o 0,2%). We wrześniu br. wyroby tytoniowe były o 7,4%, a napoje alkoholowe – o 0,1% droższe niż przed rokiem.

Ceny **odzieży i obuwia** obniżyły się od początku roku o 6,4% (wobec 3,8% przed rokiem), przy czym głębszy spadek cen dotyczył obuwia (8,9%) niż odzieży (5,3%). W skali roku ceny obuwia obniżyły się we wrześniu br. o 8,6%, a odzieży – o 5,0%.

Wzrost cen towarów i usług związanych z **mieszkaniami** był w okresie trzech kwartałów br. nieco niższy niż przed rokiem (2,0%, wobec 3,5%). Opłaty za najem (łącznie z opłatą za zimną wodę) podniesiono o 3,3%, a za nośniki energii – o 2,7%. Wśród nośników energii najbardziej podrożał gaz (o 5,0%, w tym ziemny – o 7,7%, przy spadku cen gazu ciekłego – o 3,0%). Ceny energii elektrycznej wzrosły o 3,4%, ciepłej – o 1,3%, a opału – o 1,0%. Wzrost cen towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego wyniósł 0,2%. W skali roku wzrost cen w zakresie mieszkania wyniósł we wrześniu br. 2,6% (wobec 4,3% odpowiednio przed rokiem). Opłaty za najem (łącznie z opłatą za zimną wodę) oraz za nośniki energii podniesiono po 3,7%. Towary i usługi związane z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego były o 0,5% droższe niż we wrześniu ub. roku.

Artykuły i usługi związane ze **zdrowiem** podrożały w okresie dziewięciu miesięcy br. o 2,4% (wobec 1,4% przed rokiem). Odnotowano relatywnie wysoki wzrost cen artykułów farmaceutycznych (o 3,2%). Opłaty za usługi medyczne i medycyny niekonwencjonalnej podniesiono o 1,4%. We wrześniu br. artykuły i usługi związane ze zdrowiem były o 2,5% droższe niż przed rokiem.

Ceny w zakresie **transportu** podniesiono w okresie styczeń-wrzesień br. nieco mniej niż przed rokiem (6,5%, wobec 8,9%). Największy wpływ na wzrost cen w tej grupie miały podwyżki

cen paliw do prywatnych środków transportu (o 15,1%, wobec 15,7% przed rokiem). Usługi transportowe podrożały o 2,6%, przy czym wzrosły zwłaszcza opłaty za przewozy pasażerskim transportem drogowym (o 3,1%). Za samochody osobowe należało zapłacić o 4,2% mniej niż w grudniu ub. roku. W skali roku wzrost cen towarów i usług w zakresie transportu wyniósł we wrześniu 7,2% (wobec 9,1% przed rokiem), w tym paliwa do prywatnych środków transportu podrożały o 16,5%, usługi transportowe – o 3,3%, a ceny samochodów osobowych obniżyły się o 4,9%.

W okresie trzech kwartałów br. odnotowano niewielki wzrost cen w zakresie **łącznie** (o 0,1%), przy czym znacznie podniesiono opłaty za usługi internetowe (o 16,1%). W ujęciu rocznym wzrost cen w zakresie łącznie wyniósł we wrześniu br. również 0,1%.

Ceny towarów i usług w zakresie **rekreacji i kultury** wzrosły w okresie styczeń-wrzesień br. nieco mniej niż przed rokiem (0,9%, wobec 1,1%). Znacznie podniesiono opłaty za turystykę zorganizowaną (o 5,7%) oraz ceny gazet i czasopism (o 4,1%). Usługi w zakresie rekreacji i kultury podrożały o 2,4%. Obniżyły się natomiast zdecydowanie (o 7,2%) ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego. W skali roku wzrost cen związanych z rekreacją i kulturą wyniósł we wrześniu br. 0,6%.

We wrześniu br. opłaty w zakresie **edukacji** były o 0,8% wyższe niż w grudniu ub. roku oraz o 3,5% wyższe niż przed rokiem. Spośród **innych towarów i usług** w okresie styczeń-wrzesień br. wzrosły m.in. ceny usług w zakresie opieki społecznej (o 2,3%) oraz usług ubezpieczeniowych (o 0,4%), nieznacznie obniżyły się natomiast ceny w zakresie higieny osobistej (o 0,1%).

W porównaniu z sierpniem, ceny towarów i usług konsumpcyjnych były we wrześniu br. wyższe o 0,4%, po spadku notowanym w trzech poprzednich miesiącach. Najbardziej podniesiono ceny w zakresie transportu (o 1,7%, w tym paliw – o 3,4%). Równie wysoki wpływ na wzrost cen ogółem miały podwyżki cen żywności i napojów bezalkoholowych (o 0,6%), przy czym podrożały zwłaszcza warzywa (o 6,9%), w mniejszym stopniu wzrosły ceny m.in. artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 0,5%) oraz ryb (o 0,3%). Relatywnie wysoki był wzrost opłat związanych z edukacją (o 0,5%). Ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, jak również towarów i usług związanych z mieszkaniem, podniesiono we wrześniu po 0,2%. Obniżyły się natomiast ceny odzieży i obuwia oraz w zakresie rekreacji i kultury (po 0,4%).

W okresie trzech kwartałów br. w stosunku do analogicznego okresu ub. roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w podobnym stopniu jak przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw. Zwiększyła się **siła nabywcza** płac w odniesieniu do niektórych towarów żywnościowych, m.in. owoców, tłuszczów roślinnych, pieczywa i produktów zbożowych, warzyw, a także napojów bezalkoholowych. Relatywnie tańsze były również napoje alkoholowe, odzież i obuwie oraz część towarów i usług związanych z mieszkaniem (w tym energia cieplna oraz artykuły i usługi w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego).

Wzrosła także siła nabywcza wynagrodzeń w stosunku do samochodów osobowych, towarów i usług w zakresie łączności, większości towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą (w tym zwłaszcza sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego, książek oraz turystyki zorganizowanej), a także higieny osobistej i usług ubezpieczeniowych. Relatywnie droższe niż przed rokiem były m.in. ryby, mleko, sery, mięso, cukier oraz tłuszcze zwierzęce. Obniżyła się również siła nabywcza płac w odniesieniu m.in. do wyrobów tytoniowych, najmu mieszkania, większości nośników energii, usług transportowych i paliw do prywatnych środków transportu, usług w zakresie kultury, gazet i czasopism, a także usług związanych z edukacją.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie październik 2004 r. – wrzesień 2005 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 3,1% (wobec 3,3% w okresie wrzesień 2004 r. – sierpień 2005 r.). Ceny konsumpcyjne według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**¹⁰ wzrosły w tym okresie o 3,0%.

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W okresie trzech kwartałów br. odnotowano wzrost w ujęciu rocznym przeciętnych realnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw, jednak znacznie niższy od notowanego w analogicznym okresie ub. roku, co wynikało głównie z dużo wolniejszej niż przed rokiem dynamiki płac nominalnych. Po spadku wynagrodzeń realnych w I kwartale br., w II i III wystąpił ich stopniowy wzrost. W okresie styczeń-wrzesień br. siła nabywcza przeciętnych emerytur i rent brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych nieznacznie zwiększyła się, natomiast w systemie ubezpieczeń rolników indywidualnych – utrzymał się notowany od lipca ub. roku spadek.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie trzech kwartałów br. wyniosło 2463,80 zł i było o 2,6% wyższe niż przed rokiem (przed rokiem wzrost o 4,7%). Najwięcej wzrosły płace w sekcjach: górnictwo, obsługa nieruchomości i firm, budownictwo oraz hotele i restauracje, natomiast najmniej – w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności, handlu i naprawach oraz przetwórstwie przemysłowym. Wśród działów o dużym udziale w zatrudnieniu, najwięcej wzrosły płace w jednostkach górnictwa węgla kamiennego i brunatnego; wydobywania torfu (o 6,7%), natomiast w mniejszym stopniu przeciętne

¹⁰ Zharmonizowane wskaźniki cen konsumpcyjnych (HICP - Harmonized Index of Consumer Prices) obliczane są według ujednoliconej metodologii Eurostatu i stosowane przez kraje członkowskie oraz kandydujące do UE. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych z rachunków narodowych. Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na klasyfikacji spożycia indywidualnego według celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP). Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z grudnia roku poprzedzającego rok badany.

wynagrodzenia zwiększyły się w obsłudze nieruchomości (o 4,3%), produkcji wyrobów chemicznych (o 4,1%), a także maszyn i urządzeń oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (po 4,0%). Przeciętne wynagrodzenia obniżyły się natomiast w jednostkach poczty i telekomunikacji (o 2,1%).

W większości działów przetwórstwa przemysłowego (o znaczącym udziale w zatrudnieniu), w których notowano wzrost przeciętnych wynagrodzeń, wystąpił także wzrost produkcji sprzedanej, z wyjątkiem jednostek produkujących odzież i wyroby futrzarskie oraz wyroby z pozostałych surowców niemetalicznych.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło we wrześniu br. 2483,99 zł i było o 1,8% większe niż przed rokiem (we wrześniu ub. roku wzrost o 3,7%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto bez wypłat z zysku w sektorze przedsiębiorstw w okresie dziewięciu miesięcy br. wyniosło 2455,45 zł i zwiększyło się w ujęciu rocznym o 2,5% (przed rokiem wzrost o 4,6%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem				bez wypłat z zysku	
	IX 2005		I-IX 2005			
	w zł	IX 2004=100	w zł	I-IX 2004=100	w zł	
Sektor przedsiębiorstw	2483,99	101,8	2463,80	102,6	102,5	2455,45
w tym:						
Przemysł	2501,59	104,3	2486,48	102,6	102,4	2473,86
górnictwo	3735,34	107,1	3981,27	107,1	105,9	3911,43
przetwórstwo przemysłowe	2312,93	103,9	2268,56	102,3	102,3	2262,49
wytwarzanie i zaopatry- wanie w energię elektryczną, gaz, wodę	3286,33	107,5	3293,92	103,8	103,5	3268,09
Budownictwo	2427,69	106,2	2291,34	104,8	104,7	2289,14
Handel i naprawy	2320,21	100,9	2320,32	101,1	101,1	2318,73
Hotele i restauracje	1855,60	104,5	1836,90	104,2	104,2	1835,59
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2793,70	89,6	2760,39	100,9	100,8	2752,88
Obsługa nieruchomości i firm ..	2469,86	103,3	2464,05	105,4	105,5	2461,96

W **sektorze publicznym** przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosło 2876,59 zł, tj. o 4,1% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku, a we wrześniu br. – 2900,13 zł, tj. o 0,2% mniej niż przed rokiem. W **sektorze prywatnym** przeciętna płaca brutto w okresie trzech kwartałów br. ukształtowała się na poziomie 2355,68 zł i w ujęciu rocznym wzrosła o 2,5%. We wrześniu br. wyniosła ona 2377,02 zł, tj. o 2,9% więcej niż

przed rokiem. Relacja przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze prywatnym do przeciętnej płacy w sektorze publicznym obniżyła się z 83,2% w okresie dziewięciu miesięcy ub. roku, do 81,9% (tj. o 1,3 pkt).

Przeciętne realne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie trzech kwartałów br. było o 0,3% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost odpowiednio o 1,7%). We wrześniu br. siła nabywcza przeciętnej płacy brutto pozostała na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem.

Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz emerytury i renty brutto¹¹ kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2004				2005				IX 2005
	kwartały								
	I	II	III	IV	I	II	III	I-III	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100								
Wynagrodzenia realne	103,8	101,6	99,5	98,5	98,7	100,8	101,1	100,3	100,0
Emerytury i renty realne z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych...	103,5	100,4	99,0	99,5	99,4	100,0	100,9	100,1	100,7
Emerytury i renty realne rolników indywidualnych...	101,9	98,7	97,6	97,9	98,6	98,9	99,5	98,9	99,3

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 1167,72 zł i była o 2,8% wyższa niż przed rokiem, a jej siła nabywcza nieznacznie zwiększyła się w skali roku (o 0,1%). Po spadku w ujęciu rocznym realnych emerytur i rent w I kwartale br. o 0,6%, w II - odnotowano jego zahamowanie i w III kwartale ich siła nabywcza była wyższa niż przed rokiem o 0,9%. We wrześniu br. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w systemie pracowniczym ukształtowała się na poziomie 1179,04 zł, tj. o 2,6% wyższym niż przed rokiem. Jej siła nabywcza wzrosła w tym okresie o 0,7%.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w okresie trzech kwartałów br. wyniosła 757,25 zł i była o 1,6% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku, a jej siła nabywcza zmniejszyła się o 1,1%. W kolejnych kwartałach br. notowano spadek realnych emerytur, przy czym jego tempo systematycznie zmniejszało się (z 1,4% w I kwartale do 0,5% w III). We wrześniu br. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych ukształtowała się na poziomie 755,55 zł, tj. o 1,2% wyższym niż przed rokiem. Jej siła nabywcza obniżyła się w skali roku o 0,7%.

¹¹ W 2005 r., po uwzględnieniu realizowanych od marca br. jednorazowych wypłat dla osób pobierających świadczenie emerytalno-rentowe w kwocie nie wyższej niż kwota najniższej emerytury lub renty z tytułu Ustawy z dnia 10 września 2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2004 r. Nr 236, poz. 2355).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2004			2005			IX 2005
	kwartały						
	III	I-III	I	II	III	I-III	
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys. osób.....	9207,6	9216,4	9195,0	9173,7	9156,9	9175,2	9132,8
analogiczny okres poprzedniego roku=100.....	100,1	100,1	99,8	99,4	99,4	99,6	99,5
Pobierający emerytury i renty:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w tys. osób	7506,1	7499,6	7525,2	7521,5	7521,7	7522,8	7507,5
rolników indywidualnych w tys. osób	1701,5	1716,8	1669,8	1652,2	1635,2	1652,4	1625,3
Przeciętna emerytura i renta ^{a)}							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł.....	1144,40	1135,96	1160,10	1168,89	1174,17	1167,72	1179,04
analogiczny okres poprzedniego roku=100.....	104,0	104,5	103,3	102,5	102,6	102,8	102,6
rolników indywidualnych w zł	749,76	745,56	756,55	757,12	758,68	757,25	755,55
analogiczny okres poprzedniego roku=100.....	102,5	103,0	102,4	101,2	101,2	101,6	101,2

^{a)} Od marca 2005 r., łącznie z jednorazową wypłatą dla osób pobierających świadczenie emerytalno-rentowe w kwocie nie wyższej niż kwota najniższej emerytury lub renty z tytułu Ustawy z dnia 10 września 2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2004 r. Nr 236, poz. 2355).

Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 9175,2 tys. osób i w ujęciu rocznym nieznacznie obniżyła się (o 0,4%). Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych pobierało 7522,8 tys. osób, tj. o 0,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku, a z rolniczego – 1652,4 tys. osób (o 3,8% mniej niż przed rokiem).

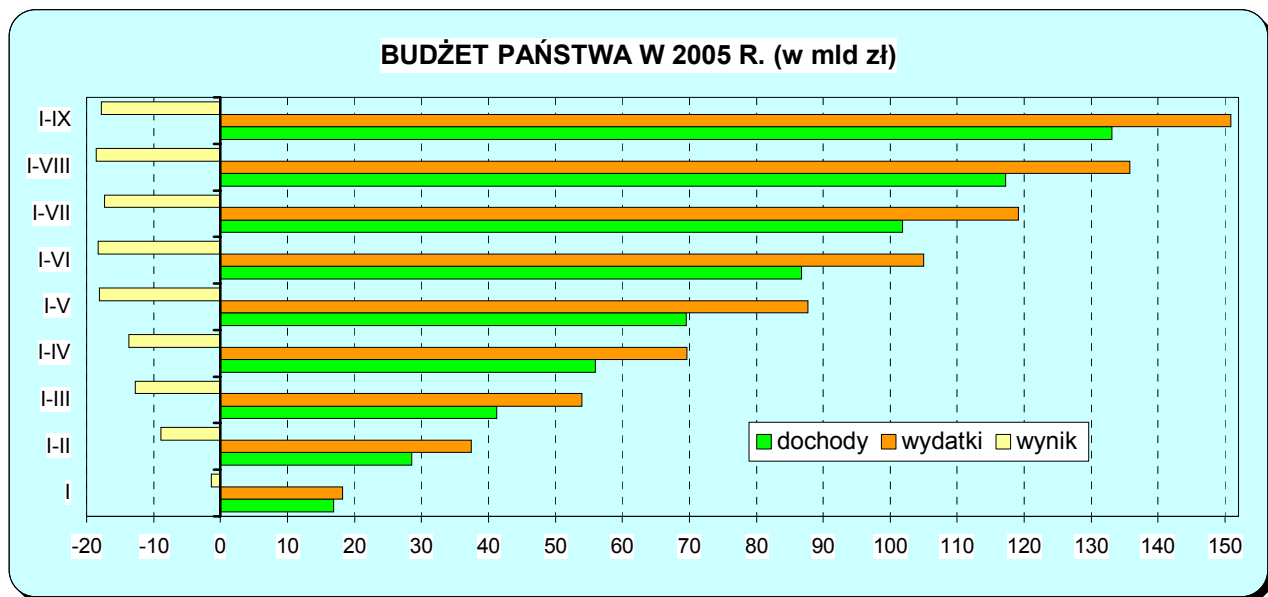
Kwota brutto **zasilków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w okresie dziewięciu miesięcy br. 1742,8 mln zł i była o 12,7% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku. We wrześniu br. wypłacono bezrobotnym 174,9 mln zł, tj. o 1,8% mniej niż w sierpniu oraz o 13,4% mniej niż przed rokiem.

Z tytułu **zasilków i świadczeń przedemerytalnych** w okresie trzech kwartałów br. wypłacono 4152,6 mln zł, tj. o 4,9% mniej niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku, natomiast we wrześniu – 436,8 mln zł, tj. o 1,3% mniej niż w sierpniu oraz o 14,1% mniej niż we wrześniu ub. roku.

Budżet państwa

W okresie styczeń-wrzesień br. **dochody** budżetu państwa¹² wyniosły 133061,7 mln zł, **wydatki** – 150846,3 mln zł, a **deficyt** – 17784,6 mln zł (odpowiednio 76,2%, 71,9%, 50,8% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2005 r.).

¹² Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń-wrzesień 2005 r.”.

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2005 r.	I-IX 2005				I-IX 2004
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	I-IX 2004=100	struktura	
	w mln zł	w %				
Ogółem dochody	174703,7	133061,7	76,2	117,6	100,0	100,0
podatki pośrednie.....	116980,7	86074,3	73,6	117,0	64,7	65,1
podatek dochodowy od osób prawnych	14690,6	11067,8	75,3	125,1	8,3	7,8
podatek dochodowy od osób fizycznych	23614,6	16900,0	71,6	115,1	12,7	13,0
dochody państwowych jednostek budżetowych.....	13247,0	12828,3	96,8	124,1	9,6	9,1
w tym wpływy z cła	1557,8	932,0	59,8	47,4	0,7	1,7
pozostałe dochody	6170,8	6191,3	100,3	109,1	4,7	5,0
w tym wpłaty z zysku NBP	4626,1	4168,0	90,1	102,7	3,1	3,6
Ogółem wydatki	209703,7	150846,3	71,9	106,3	100,0	100,0
w tym:						
obsługa długu krajowego	20970,0	14181,5	67,6	121,6	9,4	8,2
obsługa zadłużenia zagranicznego	5745,3	3244,6	56,5	91,6	2,2	2,5
dotacje dla:						
Funduszu Emerytalno - Rentowego.....	14250,0	11231,6	78,8	98,7	7,4	8,0
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	18632,3	17067,3	91,6	84,8	11,3	14,2
subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego.....	32486,6	26611,4	81,9	102,7	17,6	18,2
Deficyt budżetu państwa	35000,0	17784,6	50,8	61,7	x	x
Finansowanie deficytu						
źródła krajowe	31570,1	10217,1	32,4	39,8	x	x
źródła zagraniczne	3429,9	7567,5	220,6	240,5	x	x

W okresie styczeń-wrzesień br. realizacja ustawy budżetowej w zakresie dochodów była o 3,0 pkt wyższa niż przed rokiem. Wpływy z podatków pośrednich zwiększyły się o 17,0%, a z podatku dochodowego od osób fizycznych – o 15,1%. Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 64,7% i 12,7% (wobec 65,1% i 13,0% w analogicznym okresie ub. roku). Dochody państwowych jednostek budżetowych zwiększyły się o 24,1%, a ich udział w łącznej kwocie dochodów wzrósł o 0,5 pkt i wyniósł 9,6%. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych były wyższe niż przed rokiem o 25,1%, a ich udział w dochodach ogółem zwiększył się z 7,8% w ub. roku do 8,3%.

Realizacja ustawy budżetowej w zakresie wydatków w okresie styczeń-wrzesień br. była o 0,9 pkt wyższa niż przed rokiem. Wyплаты subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (gmin, powiatów i województw) wyniosły 26611,4 mln zł (w tym środki przekazane na zadania oświatowe na październik br. – 1979 mln zł) i stanowiły 81,9% kwoty tej subwencji założonej w ustawie. Udział subwencji w wydatkach ogółem wyniósł 17,6%, wobec odpowiednio 18,2% w ub. roku. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 11,6% wydatków ogółem (przed rokiem 10,7%). Dotacje dla Funduszu Emerytalno-Rentowego zmniejszyły się o 1,3%, a dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - o 15,2%.

W okresie styczeń-sierpień br. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 9,9% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków wyniósł 18,5% (wobec 18,2% w analogicznym okresie ub. roku).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–VIII 2005				I–VIII 2004
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej	I–VIII 2004=100	struktura	
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych..... w tym:	25101,9	58,7	109,9	100,0	100,0
nauka.....	420,8	55,7	88,6	1,7	2,1
oświata i wychowanie	588,3	61,1	112,3	2,3	2,3
szkolnictwo wyższe.....	62,7	53,4	74,4	0,2	0,4
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.....	98,1	57,4	73,9	0,4	0,6
ochrona zdrowia.....	1212,3	58,4	100,9	4,8	5,3
pomoc społeczna.....	29,4	71,7	162,4	0,1	0,1
pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej ...	5,0	61,0	119,0	0,0	0,0
administracja publiczna.....	4671,7	64,2	110,4	18,6	18,5
wymiar sprawiedliwości	4010,5	64,1	112,9	16,0	15,6
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpo- żarowa	4763,4	67,9	112,5	19,0	18,5
obrona narodowa.....	4743,9	57,4	110,2	18,9	18,9

Pieniądz

Stan zasobów pieniądza wyniósł w końcu trzeciego kwartału br. 401206,3 mln zł i był o 27797,2 mln zł (o 7,4%) wyższy niż w końcu grudnia ub. roku oraz o 45264,0 mln zł (o 12,7%) większy niż przed rokiem.

Głównym czynnikiem kreacji pieniądza w okresie trzech kwartałów br. były **aktywa zagraniczne netto**. Wyniosły one w końcu września br. 172099,3 mln zł i zwiększyły się w porównaniu z końcem ub. roku o 20,4%, a w stosunku do września ub. roku - o 15,7%.

Należności w okresie dziewięciu miesięcy br. były drugim, pod względem siły oddziaływania, czynnikiem generującym pieniądz. Wyniosły one w końcu września br. 290431,3 mln zł i zwiększyły się w porównaniu ze stanem w końcu ub. roku o 9,1%, w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 16,3%, od przedsiębiorstw - o 3,4%, od funduszy ubezpieczeń społecznych - o 22,1%, od niemonetarnych instytucji finansowych - o 9,7%, a od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych - o 17,5%. Zmniejszyły się natomiast należności od instytucji samorządowych o 5,7%. Należności były wyższe niż przed rokiem o 9,7%, w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 19,0%, od przedsiębiorstw - o 1,5%, od funduszy ubezpieczeń społecznych - o 45,0%, od niemonetarnych instytucji finansowych - o 4,1%, a od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych - o 18,7%. Należności od instytucji samorządowych pozostały na niezmienionym poziomie.

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego było czynnikiem ujemnie wpływającym na przyrost podaży pieniądza. Wyniosło ono w końcu września br. 57132,2 mln zł i było niższe w porównaniu z końcem grudnia ub. roku o 17,8%, a w stosunku do analogicznego okresu ub. roku - o 12,6%.

Saldo pozostałych pozycji (netto) wyniosło w końcu września br. minus 118456,5 mln zł, a jego ujemna wartość pogłębiła się w porównaniu ze stanem w końcu ub. roku o 13363,0 mln zł, a w stosunku do września ub. roku - poprawiła się o 4448,9 mln zł.

Wpływ poszczególnych czynników kreacji pieniądza na zmianę zasobów pieniądza ogółem kształtował się następująco:

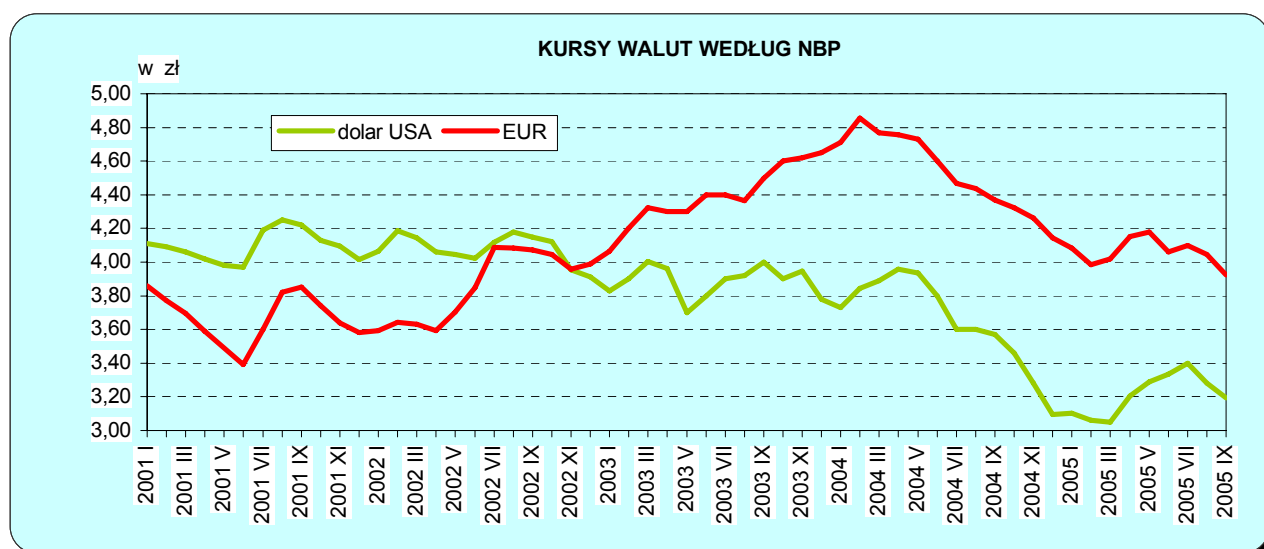
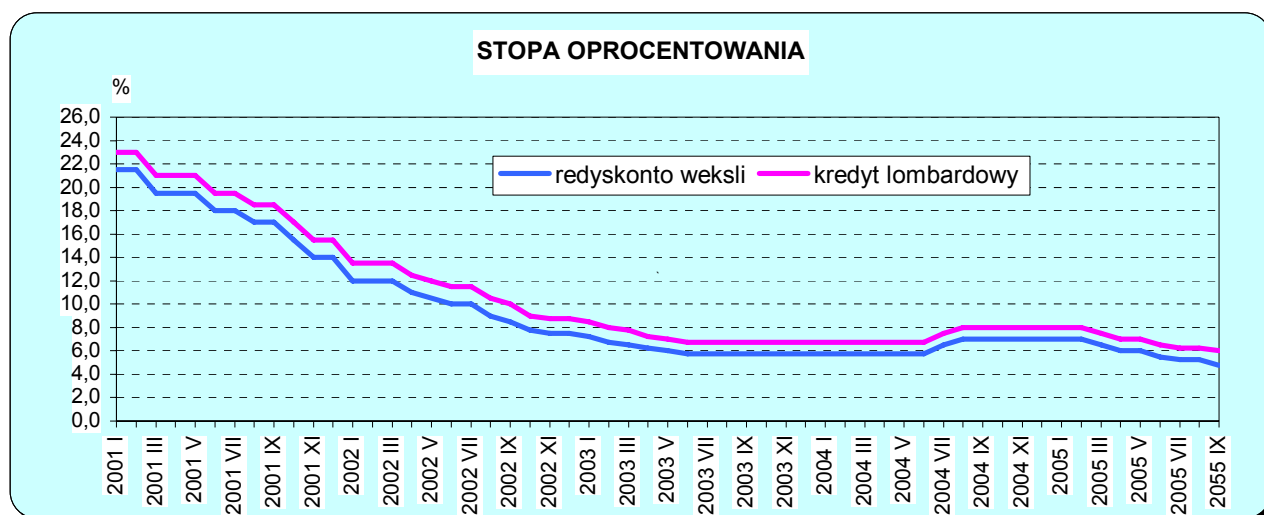
Wyszczególnienie	2005			
	I-III	IV-VI	VII-IX	I-IX
	w mln zł			
Przyrost zasobów pieniądza ogółem	6817,9	11234,3	9745,0	27797,2
aktywa zagraniczne netto.....	10045,9	21550,2	-2377,7	29218,4
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	3353,5	-14514,7	-1179,9	-12341,1
należności	6314,5	9333,1	8635,3	24282,9
saldo pozostałych pozycji (netto)	-12896,0	-5134,3	4667,3	-13363,0

Na wzrost zasobów pieniądza w okresie dziewięciu miesięcy br. wpłynęło głównie zwiększenie **depozytów i innych zobowiązań** o 19934,5 mln zł (o 6,3%), w tym depozyty i inne

zobowiązania przedsiębiorstw wzrosły o 9,4%, instytucji samorządowych - o 40,1%, gospodarstw domowych - o 1,9%, niemonetarnych instytucji finansowych - o 19,2%, funduszy ubezpieczeń społecznych - o 33,3%, a instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych - o 7,8%. W stosunku do września ub. roku depozyty i inne zobowiązania wzrosły o 35285,8 mln zł (o 11,7%), w tym depozyty i inne zobowiązania przedsiębiorstw - o 21,6%, gospodarstw domowych - o 4,6%, niemonetarnych instytucji finansowych - o 62,9%, instytucji samorządowych - o 20,6%, funduszy ubezpieczeń społecznych - o 74,6%, a instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych - o 7,7%.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) wzrosły w porównaniu z końcem grudnia ub. roku o 9,2% i były o 10,4% wyższe niż przed rokiem. Pozostałe składniki M_3 wzrosły w porównaniu z końcem ub. roku o 45,8% oraz o 86,9% w stosunku do września ub. roku.

W okresie trzech kwartałów br. podstawowe **stopy procentowe** stosowane przez NBP, tj. stopa redyskontowa weksli i stopa kredytu lombardowego zostały pięciokrotnie obniżone - odpowiednio z 7,0% do 4,75% i z 8,0% do 6,0% w skali rocznej.

Średni urzędowy **kurs euro** wyniósł w okresie dziewięciu miesięcy br. 406,08 zł/100 EUR i obniżył się o 12,3% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku. We wrześniu br. średni miesięczny urzędowy kurs euro wyniósł 392,47 zł/100 EUR, tj. o 5,3% mniej niż w grudniu ub. roku i o 10,3% niż przed rokiem.

Średni urzędowy **kurs dolara amerykańskiego** wyniósł w okresie trzech kwartałów br. 321,41 zł/100 USD (spadek w stosunku do średniej w okresie styczeń-wrzesień ub. roku o 15,0%). We wrześniu br. średni miesięczny urzędowy kurs dolara amerykańskiego wyniósł 319,52 zł/100 USD (o 3,2% więcej niż w grudniu ub. roku oraz o 10,8% mniej niż przed rokiem).

Giełdowy rynek papierów wartościowych

W końcu września br. na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie wskaźniki WIG i WIG-20 określające sytuację na rynku akcji kształtowały się na poziomie wyższym niż przed rokiem, natomiast indeks najmniejszych spółek WIRR uległ obniżeniu. W okresie trzech kwartałów br. największe obroty notowano na rynku kontraktów terminowych i na rynku akcji. Spadła wartość obrotów obligacjami.

W okresie styczeń-wrzesień br. obroty **akcjami** we wszystkich systemach notowań ukształtowały się na poziomie 134087,9 mln zł, tj. o 82,0% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Wartość obrotów akcjami w systemie notowań ciągłych wyniosła 122043,3 mln zł, w systemie transakcji pakietowych – 11925,3 mln zł, a w systemie kursu jednolitego-dwukrotnego – 119,3 mln zł.

Obrót **prawami do akcji**¹³ w systemie notowań ciągłych w omawianym okresie ukształtował się na poziomie 4262,5 mln zł (wzrost prawie 7-krotny), w systemie transakcji pakietowych – 88,2 mln zł (spadek o 67,5%).

W systemie notowań ciągłych obroty **prawami poboru**¹⁴ wyniosły 73,6 mln zł (spadek o 2,3%).

W okresie trzech kwartałów br. odnotowano znaczny wzrost obrotów **certyfikatami inwestycyjnymi**¹⁵ i wyniosły one 104,1 mln zł (wzrost ponad 6-krotny), a obroty **warrantami**¹⁶ – 2,4 mln zł (przed rokiem 9,1 mln zł).

¹³ Prawo do akcji (PDA) jest to papier wartościowy będący przedmiotem obrotu giełdowego, otrzymywany po wpłaceniu określonej kwoty pieniężnej na akcje nowej emisji, które nie są jeszcze notowane na giełdzie. Po wprowadzeniu akcji na giełdę PDA jest zamieniany na akcje.

¹⁴ Prawo poboru jest to prawo pierwszeństwa, przysługujące dotychczasowym akcjonariuszom, do objęcia akcji z nowych emisji. Akcjonariusze mogą zrezygnować z wykonania praw poboru i sprzedać je na giełdzie.

¹⁵ Certyfikaty inwestycyjne są papierami wartościowymi na okaziciela emitowanymi przez fundusze zamknięte i mieszane. Certyfikaty danego funduszu reprezentują jednakowe prawa majątkowe i są niepodzielne.

¹⁶ Warrant jest to instrument finansowy, którego cena zależy od wartości tzw. instrumentu bazowego. Instrumentem tym może być papier wartościowy, waluta, wskaźnik ekonomiczny (np. indeks, stopa procentowa). Warrant jest bezwarunkowym i nieodwołalnym zobowiązaniem emitenta do wypłacenia uprawnionym właścicielom warrantów kwoty rozliczenia.

W okresie styczeń-wrzesień br. obroty **kontraktami terminowymi**¹⁷ były o 22,2% wyższe niż obroty akcjami i ukształtowały się na poziomie 163909,5 mln zł (tj. o 71,5% wyższym niż przed rokiem).

Obroty **jednostkami indeksowymi**¹⁸ w badanym okresie wyniosły 6,6 mln zł, tj. o 53,5% mniej niż przed rokiem, a obroty **prawami pierwszeństwa**¹⁹ w systemie notowań ciągłych - 55,5 mln zł (spadek o 13,7%).

Obroty **opcjami indeksowymi**²⁰ w okresie trzech kwartałów br. wyniosły 83,8 mln zł (wzrost o 145,7%).

Wartość obrotów na Giełdzie Papierów Wartościowych w systemie WARSET kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2004					2005				
	kwartały									
	I-III	I	II	III	IV	I	II	III ^{a)}	I-III ^{a)}	I-III 2004=100
	w mln zł									
Akcje										
Notowania ciągłe ^{bc)}	69529,0	27465,6	22737,4	19326,0	40001,9	41787,3	32092,0	48164,0	122043,3	175,5
Notowania jednolite- dwukrotne ^{d)}	197,1	63,8	61,5	71,8	46,7	72,5	17,0	29,8	119,3	60,5
Transakcje pakietowe ^{e)}	3960,0	1129,8	1713,2	1117,0	4783,0	7872,6	1957,0	2095,7	11925,3	301,1
Prawa do akcji										
Notowania ciągłe	610,2	101,2	292,6	216,4	81,6	246,4	560,6	3455,5	4262,5	ok. 7 razy
Notowania jednolite- dwukrotne	-	-	-	-	0,5	-	-	-	-	-
Transakcje pakietowe.	271,1	-	266,4	4,7	39,6	3,2	-	85,0	88,2	32,5
Prawa poboru										
Notowania ciągłe	75,3	41,0	27,8	6,5	8,1	15,3	58,3	-	73,6	97,7
Certyfikaty in- westycyjne										
Notowania ciągłe	16,4	9,3	3,8	3,3	180,9	73,9	21,9	8,3	104,1	ok. 6 razy
Transakcje pakietowe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Warranty										
Notowania ciągłe	9,1	3,1	3,5	2,5	2,4	1,3	0,7	0,4	2,4	26,4
Kontrakty terminowe										
Notowania ciągłe	95597,9	41173,8	29796,6	24627,5	29896,2	47429,6	40930,7	75549,2	163909,5	171,5

¹⁷ Kontrakt terminowy jest to umowa pomiędzy stronami, z których jedna zobowiązuje się do kupna, a druga do sprzedaży w ściśle określonym przyszłym terminie (dniu wygaśnięcia) i po ściśle określonej w momencie zawarcia transakcji cenie, określonej ilości wystandaryzowanego instrumentu bazowego lub dokonania równoważnego rozliczenia pieniężnego.

¹⁸ Jednostka indeksowa jest papierem wartościowym, który reprezentuje wszystkie akcje tworzące dany indeks. Instrument ten jest równoważny z nabyciem przez inwestora portfela indeksu, bez konieczności zakupu poszczególnych akcji wchodzących w skład tego indeksu.

¹⁹ Prawo pierwszeństwa jest to papier wartościowy dający posiadaczowi pierwszeństwo w nabyciu akcji danej spółki po określonej z góry cenie i w określonym terminie. Notowania praw pierwszeństwa odbywają się w tym samym systemie notowań, w którym notowane są akcje danej spółki.

²⁰ Opcja jest to papier wartościowy dający jego nabywcy prawo do kupna lub sprzedaży, w przyszłym terminie, po określonej z góry cenie, zwanej ceną wykonania, określonej ilości instrumentu bazowego dla tej opcji. Instrumentem bazowym może być: indeks, akcje poszczególnych spółek.

Wyszczególnienie	2004					2005				
	kwartały									
	I-III	I	II	III	IV	I	II	III ^{a)}	I-III ^{a)}	I-III 2004=100
	w mln zł									
Jednostki indeksowe										
Notowania ciągle	14,2	6,2	5,5	2,5	1,5	2,2	1,2	3,2	6,6	46,5
Prawa pierwszeństwa										
Notowania ciągle	64,3	43,3	16,1	4,9	15,9	33,9	11,0	10,6	55,5	86,3
Transakcje pakietowe.....	-	-	-	-	-	-	6,0	-	6,0	-
Opcje indeksowe										
Notowania ciągle	34,1	12,0	11,6	10,5	15,6	22,3	18,6	42,9	83,8	245,7

a) Dane wstępne.

b) Transakcje giełdowe dla danego papieru wartościowego zawierane są na danej sesji po różnych cenach.

c) Uwzględniono obrót akcjami NFI.

d) Transakcje giełdowe dla danego papieru wartościowego zawierane są na danej sesji dwukrotnie.

e) Transakcje giełdowe zawierane są poza sesją, których minimalną wielkość (pakiet) określa regulamin giełdy.

W końcu września br. większość indeksów giełdowych kształtowała się na poziomie wyższym niż przed rokiem (z wyjątkiem indeksów: WIRR, WIG-INFO i WIG-SPOŻYW – spadek odpowiednio o 4,8%, 14,7% i 1,9%), natomiast w stosunku do końca poprzedniego kwartału odnotowano wzrost wszystkich indeksów. Indeks największych spółek WIG wzrósł o 33,8% w skali roku. W grupie indeksów sektorowych największe wzrosty odnotowano w grupie indeksów: WIG-TELEKOM (o 55,3%) i WIG-BANKI (o 47,5%).

Indeks giełdowy **WIG-PL**²¹ w końcu września br. ukształtował się na poziomie 33311,7 pkt – wzrost o 32,4% w skali roku.

Indeksy giełdowe rynku akcji kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2004				2005			
	kwartały (stan w końcu okresu)							
	I	II	III	IV	I	II	III	III 2004=100
WIG	23870,1	23949,3	25267,8	26636,2	27268,1	28332,1	33801,2	133,8
WIG-20	1762,4	1726,8	1807,2	1960,6	1998,3	2047,3	2518,7	139,4
WIG-BANKI	31081,0	30687,6	31192,8	35454,4	36257,9	38333,7	46002,2	147,5
WIG- BUDOW	19199,6	19370,2	21815,9	19014,6	19411,2	21574,4	26125,6	119,8
WIG-INFO	15946,1	13668,8	13652,7	12996,6	12256,0	10365,2	11642,9	85,3
WIG-MEDIA.....	-	-	-	26363,2	27463,2	30601,1	33094,9	-
WIG-SPOŻYW	21045,7	24110,6	23888,9	23761,6	22975,2	23079,4	23423,4	98,1
WIG-TELEKOM ..	8149,1	8282,7	8177,8	10242,9	10727,5	10613,0	12698,1	155,3
WIG-PL.....	23960,9	23937,2	25169,3	26540,1	27005,3	27982,5	33311,7	132,4
MIDWIG	1697,0	1688,2	1770,7	1730,1	1728,2	1769,0	1903,4	107,5
WIRR	3970,1	4193,3	4910,8	4738,6	4366,2	4367,0	4674,0	95,2
NIF	70,6	85,9	85,6	98,0	91,8	92,7	97,0	113,3

²¹ WIG-PL – subindeks sektorowy wyliczany według metodologii stosowanej dla indeksu WIG, uwzględnia dochody z dywidend i praw poboru, liczony na podstawie portfela akcji krajowych spółek giełdowych.

W okresie styczeń-wrzesień br. łączny obrót obligacjami we wszystkich systemach notowań wyniósł 4043,7 mln zł i stanowił 3,0% łącznego obrotu akcjami (przed rokiem 7,2%). Obroty na rynku obligacji były o 23,7% niższe niż przed rokiem. Z obrotów ogółem 99,6% przypadło na obroty obligacjami Skarbu Państwa i w systemie notowań ciągłych były one o 25,8% niższe niż przed rokiem, natomiast w systemie transakcji pakietowych odnotowano wzrost o 47,7%.

W okresie trzech kwartałów br. obroty obligacjami korporacyjnymi wyniosły 18,1 mln zł - spadek prawie -7 krotny.

Wartość obrotów na giełdowym rynku obligacji Skarbu Państwa i obligacji korporacyjnych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2004					2005				
	kwartały									
	I-III	I	II	III	IV	I	II	III ^{a)}	I-III ^{a)}	I-III 2004= =100
	w mln zł									
Obroty ogółem	5299,3	1259,1	1582,2	2458,0	3053,9	1160,0	1366,7	1517,0	4043,7	76,3
Obligacje Skarbu Państwa										
Notowania ciągłe	4920,4	1144,9	1500,5	2275,0	2402,3	1107,3	1166,4	1376,1	3649,8	74,2
Transakcje pakietowe.....	254,4	87,6	37,0	129,8	278,5	43,5	193,8	138,5	375,8	147,7
Obligacje korporacyjne										
Notowania ciągłe	124,5	26,6	44,7	53,2	373,1	9,2	6,5	2,4	18,1	14,5

^{a)} Dane wstępne.

Przyjazdy i wyjazdy z Polski

Według danych Straży Granicznej, w okresie trzech kwartałów br. na polskich granicach dokonano 156,7 mln **odpraw osób**²² wjeżdżających i wyjeżdżających z Polski, tj. o 6,6% więcej niż przed rokiem (w ciągu dziewięciu miesięcy ub. roku odnotowano wzrost odpowiednio o 8,6%). Liczba odpraw cudzoziemców wjeżdżających i wyjeżdżających z Polski wzrosła o 5,3% i stanowiła 60,7% ogółu odpraw (przed rokiem – 61,5%).

Największy ruch obserwowano na zachodniej granicy Polski, na której w okresie trzech kwartałów br. liczba odpraw ukształtowała się na poziomie 73,6 mln, tj. o 10,5% wyższym niż przed rokiem (w trzech kwartałach ub. roku wzrost o 25,0%). Udział odpraw na tej granicy w liczbie odpraw ogółem wyniósł 47,0% (wobec 45,3% przed rokiem).

²² W badaniu Straży Granicznej rejestrowane są przekroczenia granicy, w związku z tym ta sama osoba kilkakrotnie przekraczająca granicę jest traktowana jako kilka osób.

Zmalała liczba odpraw na granicy południowej. Przekroczyło ją 48,5 mln osób, tj. o 8,4% mniej niż przed rokiem (w analogicznym okresie ubiegłego roku wystąpił wzrost o 0,5%). Odprawy na tej granicy stanowiły 31% ogólnej liczby odpraw (wobec 36%). Przejścia graniczne z Czechami przekroczyło 36,3 mln osób (o 9,4% mniej niż przed rokiem), co stanowiło 74,8% odpraw dokonanych na granicy południowej. Na granicy ze Słowacją odprawiono 12,2 mln osób (tj. o 5,6% mniej niż w ciągu trzech kwartałów ub. roku).

Wzrosła liczba odpraw na wschodniej granicy Polski. W ciągu dziewięciu miesięcy br. dokonano na niej 25,9 mln odpraw, tj. o 29,8% więcej niż przed rokiem (wobec spadku o 6,7% w analogicznym okresie ub. roku). Największy wzrost zanotowano na granicy z Ukrainą, na której odprawiono 13,1 mln osób, tj. o 54,0% więcej niż w trzech kwartałach ub. roku (przed rokiem odpowiednio spadek o 7,6%). Wzrosła również liczba osób przekraczających granicę z Białorusią – do 6,4 mln odpraw (tj. o 7,8% więcej). Granicę z Litwą przekroczyło 3,5 mln osób, tj. o 19,7% więcej niż przed rokiem. Wzrosła także liczba odpraw dokonanych na przejściach granicznych z Rosją – do 2,9 mln osób (tj. o 12,4% więcej).

W portach lotniczych dokonano 7,2 mln odpraw (o 42,5% więcej niż przed rokiem), w tym na Okęciu – 4,5 mln (o 23,7% więcej). Odprawy na Okęciu stanowiły 63,2% ruchu granicznego na polskich lotniskach (wobec 72,8%).

W portach morskich odprawiono 1,4 mln osób, tj. o 39,4% mniej niż przed rokiem (w okresie trzech kwartałów ub. roku także odnotowano spadek odpowiednio o 39,8%). Z morskich przejść granicznych w Gdyni i Świnoujściu skorzystało 1,1 mln osób, co stanowiło 79,6% przekroczeń granicy polskiej drogą morską.

W okresie trzech kwartałów br. dokonano 48,0 mln **odpraw cudzoziemców wjeżdżających** do Polski, tj. o 5,1% więcej niż przed rokiem (w analogicznym okresie ub. roku o 19,4% więcej). Obywatele krajów ościennych stanowili 93,4% ogółu wjeżdżających (w ub. roku – 93,7%). Wśród przyjeżdżających najliczniejszą grupę stanowili Niemcy (28,1 mln osób, tj. 58,4% ogółu przyjazdów cudzoziemców), których przyjechało o 12,6% więcej niż przed rokiem (w ub. roku odpowiednio o 35,8% więcej). Liczba odpraw Czechów przybyłych do Polski wyniosła 5,7 mln (o 17,8% mniej niż przed rokiem), a Słowaków – 2,4 mln (o 18,9% mniej). Z państw sąsiadujących z Polską na wschodzie najliczniej odwiedzali nas obywatele Ukrainy – 3,8 mln odpraw (o 14,0% więcej niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku) i Białorusi – 2,7 mln (o 1,9% więcej). Z Rosji przyjechało 1,2 mln osób, co oznacza wzrost liczby przyjazdów o 12,6%. Liczba przyjazdów z Litwy nieznacznie wzrosła (o 0,3%) i wyniosła 1,1 mln.

Po raz pierwszy od trzech lat wzrosła liczba **odpraw Polaków wyjeżdżających za granicę**. W ciągu trzech kwartałów br. wyniosła ona 31,3 mln, tj. o 9,2% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec spadku o 6,0% przed rokiem).

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie	Wrzesień 2005		Styczeń-wrzesień 2005
	zmiany w % w stosunku do		
	września 2004	sierpnia 2005	okresu styczeń-wrzesień 2004
Zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw.....	+2,2	+0,2	+1,9
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu)	-7,1	-0,8	x
Wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw.	+1,8	+0,1	+2,6
w tym w przemyśle.....	+4,3	0,0	+2,6
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)	+5,5	+9,8	+2,5
górnictwo.....	+0,5	+4,5	-1,2
przetwórstwo przemysłowe	+6,3	+10,5	+2,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	-0,6	+4,4	+3,7
Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe)	+10,5	+13,3	+8,0
Mieszkania oddane do użytkowania	+50,1	+10,0	+5,9

Wyszczególnienie	Lipiec	Sierpień	Wrzesień
	zmiany w % w porównaniu z poprzednim miesiącem		
Ceny produkcji przemysłowej	+0,2	+0,1	0,0
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych.....	-0,2	-0,1	+0,4
w tym:			
żywność i napoje bezalkoholowe.....	-1,7	-0,6	+0,6
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	+0,3	+0,2	+0,2
mieszkanie.....	+0,4	+0,1	+0,2
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	+0,5	+0,1	+0,2
w tym nośniki energii	+0,8	+0,2	+0,3
wypożyczenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	-0,1	0,0	0,0
transport	+1,6	+1,2	+1,7
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	+3,5	+2,3	+3,4

Wyszczególnienie a - 2004, b - 2005		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (w tys.)	a	3293	3295	3266	3174	3093	3071	3042	3006	2971	2938	2943	3000
	b	3095	3095	3053	2958	2867	2827	2809	2783	2760			
Stopa bezrobocia ¹⁾ (w %).....	a	20,6	20,6	20,4	19,9	19,5	19,4	19,3	19,1	18,9	18,7	18,7	19,0
	b	19,4	19,4	19,2	18,7	18,2	18,0	17,9	17,7	17,6			
Zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. osób	a	4669	4671	4667	4675	4681	4688	4688	4681	4685	4698	4689	4679
	b	4737	4745	4742	4754	4756	4770	4772	4776	4788			
Produkcja sprzedana przemysłu ²⁾ :													
poprzedni miesiąc=100.....	a	93,7	102,0	117,1	97,0	93,3	102,8	96,0	101,8	109,0	99,7	99,0	97,7
	b	91,7	99,7	110,2	99,6	95,2	109,0	92,1	104,0	109,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	114,4	118,3	123,5	121,8	112,2	115,8	106,0	113,7	109,5	103,5	111,4	106,8
	b	104,6	102,3	96,3	98,9	100,9	106,9	102,6	104,8	105,5			
Produkcja budowlano-montażowa ²⁾ :													
poprzedni miesiąc=100.....	a	29,7	113,2	131,8	145,8	82,6	114,6	108,5	112,4	109,2	107,9	82,8	148,2
	b	32,6	108,2	111,9	124,8	122,3	122,2	97,9	102,1	113,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	83,2	93,6	106,2	125,9	86,6	85,6	85,7	102,6	100,1	104,1	104,3	107,8
	b	118,5	113,2	96,2	82,3	121,8	129,9	117,3	106,5	110,5			
Mieszkania oddane do użytku (od początku roku).....	a	11187	18744	28236	36573	43627	50229	57703	64894	72032	81566	91178	108117
	b	11864	19281	26189	34887	41982	48080	55808	65545	76258			
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych:													
poprzedni miesiąc=100.....	a	100,4	100,1	100,3	100,8	101,0	100,9	99,9	99,6	100,3	100,6	100,3	100,1
	b	100,1	99,9	100,1	100,4	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,6	101,6	101,7	102,2	103,4	104,4	104,6	104,6	104,4	104,5	104,5	104,4
	b	103,7	103,6	103,4	103,0	102,5	101,4	101,3	101,6	101,8			
grudzień poprzedniego roku=100.....	a	100,4	100,5	100,8	101,6	102,6	103,5	103,4	103,0	103,3	104,0	104,3	104,4
	b	100,1	100,0	100,2	100,5	100,8	100,6	100,4	100,3	100,7			
Wskaźnik cen produkcji przemysłowej:													
poprzedni miesiąc=100.....	a	100,8	100,7	101,5	102,1	101,3	99,8	100,2	100,3	99,9	100,4	99,6	98,7
	b	100,1	99,5	100,5	100,7	99,8	100,3	100,2	100,1	100,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,1	104,2	104,9	107,6	109,6	109,1	108,6	108,5	107,9	107,6	106,7	105,2
	b	104,5	103,2	102,2	100,9	99,5	100,0	100,0	99,8	99,8			

¹⁾ Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo; dane prezentuje się po uwzględnieniu korekty liczby pracujących w rolnictwie indywidualnym, dokonanej na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonych w 2002 r. ²⁾ Wskaźniki dynamiki obliczono przy wykorzystaniu cen stałych 2000 r.

(dok.)

Wyszczególnienie a - 2004, b - 2005	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen zestawu pasz ¹⁾ a	6,5	6,8	7,8	8,2	8,5	9,3	7,3	9,3	11,6	11,1	10,9	10,5
b	8,4	8,4	8,3	7,6	7,6	7,4	6,5	7,0	7,5			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ²⁾ (w zł) a	2325,72	2377,37	2427,28	2427,09	2353,56	2405,01	2428,12	2412,66	2439,59	2386,34	2504,99	2748,11
b	2385,39	2411,49	2480,50	2471,22	2423,92	2512,78	2506,55	2480,56	2483,99			
poprzedni miesiąc=100 a	87,4	102,2	102,1	100,0	97,0	102,2	101,0	99,4	101,1	97,8	105,0	109,7
b	86,8	101,1	102,9	99,6	98,1	103,7	99,8	99,0	100,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	103,5	106,3	107,0	104,6	104,4	104,5	103,6	105,1	103,7	102,4	102,7	103,2
b	102,6	101,4	102,2	101,8	103,0	104,5	103,2	102,8	101,8			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw przeciętna miesięczna 2000=100 a	103,2	105,4	107,3	106,4	102,1	103,5	104,6	104,3	105,1	102,2	107,0	117,3
b	101,8	102,9	105,8	105,0	102,7	106,7	106,7	105,7	105,4			
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ³⁾ - od początku roku (w %) a	.	.	5,9	.	.	6,5	.	.	6,4	.	.	6,0
b	.	.	5,1	.	.	5,2	.	.	.			
Wskaźnik rentowności obrotu netto ⁴⁾ - od początku roku (w %) a	.	.	4,7	.	.	5,2	.	.	5,1	.	.	4,8
b	.	.	3,7	.	.	4,0	.	.	.			
Wynik budżetu państwa - od początku roku (w mln zł) a	-4138,2	-9346,1	-11803,7	-10781,3	-15185,6	-19729,8	-23066,8	-25793,3	-28840,9	-30641,8	-33819,7	-41417,1
b	-1403,0	-8884,4	-12725,7	-13650,8	-18134,4	-18247,8	-17330,9	-18537,1	-17784,6			
Kurs 100 dolarów USA w zł - NBP a	373,49	384,57	389,03	395,87	393,60	378,67	364,30	364,34	358,27	346,02	328,30	309,54
b	310,33	306,01	304,92	320,53	329,09	333,65	339,92	328,71	319,52			
Kurs 100 euro - NBP a	471,16	485,42	476,83	475,81	472,90	459,32	446,86	443,55	437,64	432,35	426,20	414,38
b	408,16	398,41	402,09	415,10	418,27	406,03	409,73	404,50	392,47			
Handel zagraniczny w mln zł												
eksport a	18319,8	20376,3	24302,0	23908,8	22031,0	23483,2	21976,7	21180,0	25557,6	25024,3	24777,3	21165,4
b	21261,8	21434,2	23169,4	24636,7	22704,8	25083,0	22873,5	22136,7	.			
import a	21723,1	22557,6	29929,7	33166,9	27217,4	28150,5	26751,2	24990,5	29481,4	28315,3	27767,7	25545,0
b	23054,9	23768,9	26840,1	27471,8	27028,7	27814,1	26187,8	25461,0	.			
saldo a	-3403,3	-2181,3	-5627,7	-9258,1	-5186,4	-4667,3	-4774,5	-3810,5	-3923,8	-3291,0	-2990,4	-4379,6
b	-1793,1	-2334,7	-3670,7	-2835,1	-4323,9	-2731,1	-3314,3	-3324,3	.			

¹⁾ Zestaw pasz obejmuje: 0,58 kg ziemniaków, 0,35 kg zbóż według cen targowiskowych i 0,07 kg mieszanki „PT-2” według cen detalicznych. ²⁾ Łącznie z obowiązkową składką na ubezpieczenia społeczne. ³⁾ Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ⁴⁾ Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.